SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
11 JUL 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 27—Vol. XLVIII FRIDAY, 7TH JULY, 1950. Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

A PRAYER

"We are weak, O Lord: Vouchsafe unto us strength, that we may be able to discharge the solemn duties for which we are accountable to Thee. Lord of our life! draw our hearts wholly unto Thy service, and enlist all our energies in the cause of truth, that we may do nothing in opposition to Thy will. Help us, O help us, Father of mercies, for without Thy help all our attempts at progress will be vain. Be Thou our shield and buckler, our light and hope, in this world of trial. Unite us all in one family, and establish universal brotherhood among mankind, that the lives of all may be consecrated to Thee and to Thee alone."

—Keshub Chandra Sen.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED! 45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-

SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

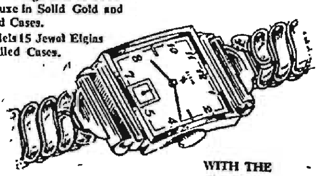

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats

Wholesale Merchants and Direct Importers.

House For Keen Cash Prices.

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.

રેશમી તેમજ સુતરાઊ કાપડ, વુલન રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—બેબી બાળાેા માટે જાત જાતનો માલ.—તેમજ ક્રેપડીછીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણુ છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Cut In Strictest Confidence.
11/12 Pasteur Chambers, Jepps Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING

TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS

FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1499

THE NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

આ હીંદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાચવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉપજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE

Principal Representative For The Union Of South Africa.

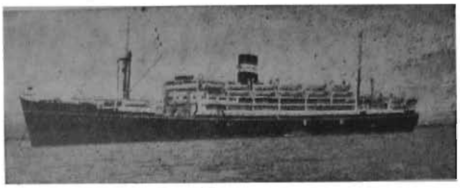

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introductio n of direct calls at Karachi.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certincates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAJK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — DURBAN.

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટમાં જતાંજ તાજું ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શકિત સુધારે છે, અને ભુખ ખુબ લગાડે છે. મરદાને શકિતમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ—ગેસ થતો તરતજ અટકાવે છે, છાતીની જલન ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજું લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની સુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ લાવી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઓરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક લાજવાબ જનરલ ટૉનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત સી. ૧૨-૬

મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,
P. O. Box 1169,
DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

120 LOTS HAVE ALREADY BEEN SOLD
DON'T DELAY
ONLY 56 RESIDENTIAL SITES LEFT
BOOK YOUR SITE NOW
ALSO VALUABLE TRADING SITES AVAILABLE

Within easy rail transport of Durban,
10 Miles from City Hall.

BUY NOW AND SAVE.
ALL ON EASY TERMS

15% Deposit. Balance spread over 5 years.

Voysey, Boshoff
&
Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME..

ADDRESS..

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજરઃ મણીભાઈ બાબુભાઇ કાઠીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ ચોખા સેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સ્યુટ, ડાઈનીંગરૂમ સ્યુટ, વોરડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશ તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1905

No. 27—Vol.-XLVIII. FRIDAY, 7TH JULY, 1950

Registered at the G P O as a Newspaper Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 7TH JULY, 1950

"There Is A Tide In The Affairs Of Men"

IN all men's lives—sometime, sooner or later—a critical point is reached when they are called upon to make a vital and all-important decision. Most businessmen have had that experience; many of us know it in respect of our personal, private lives. A choice of ways is then presented to us. Our future welfare turns upon whether we choose wisely or unwisely; upon whether we are far-sighted or short-sighted; upon whether our estimate of values is sound or unsound; upon our clear judgment and ability to distinguish between realities and appearances, substance and shadows.

Perhaps the greatest danger, at such critical times, is self-deception. The wish is so often father to the thought.

That the South African Indian community is now, immediately, faced with the gravest crisis in its history there can be no doubt whatsoever. Up till now, we have fooled ourselves with the notion that the threats regarding our effacement were too bad to be true. Now we know better. We have either to get out or get completely under.

It is a stunning blow, but the sooner we recover from the shock of it, pull ourselves together, and decide what we are going to do, the better.

What it is planned and intended that we should suffer has been made unmistakably clear to us; what we have now to determine is what we are going to do. And, since this is obviously a turning point in our history, a very great deal indeed will depend upon whether we decide rightly or wrongly.

The first and, in our opinion, most important, decision to arrive at is, whether we are going to stand together as a community or, ourselves, follow the Apartheid example of which we are being made the victims. Is it to be a case of unity and co-operation, or of a scramble for safety; of each for himself, and the Devil take the leavings?

Are we going to recognise the folly of separating ourselves into rival sections and opposing camps and perceive that since, for purposes of the Group Areas Act, we all belong to the same "class"—the "Coolie" class—we are all of us, rich or poor, in the same boat?

Like our "European" rulers (and critics) we have our proportion of wealthy men with considerable property and commercial interests, a still larger percentage of middle-class traders, and, of course, a rank and file of comparatively humble folk endeavouring to earn a livelihood at their respective callings. In addition, there are professional men, doctors, lawyers, teachers, etc.

Let the first of these three classes at once dismiss any idea its members may have entertained that their wealth will obtain for them immunity or preferential treatment from the operation of the Law. On the contrary, it is principally against them that the hate and envy of the protagonists of Apartheid is directed. That any non-European should have any stake of any kind in fixed property in this land consecrated to white ownership and control is considered absolutely wrong in principle. That he should expect to be permitted to compete in any field with his white overlord on terms of equality is regarded as nothing short of a piece of insolence.

This Government has made its first and most important task the job of putting us all in the place it considers we belong, not as individuals, but as a class. In its eyes, we are undesirables and trespassers on the white man's preserves, equally in the matter of trade as in the property field. If we insist on remaining in the country we have got to exist somehow by what is vulgarly known as "taking in each other's washing." This applies to our shop-keepers and street traders as well as to our wholesalers and property owners.

In such circumstances no great effort of imagination is necessary to picture the lot of our people whose vocations place them outside either of the above categories—the professional and employee classes.

And so, having briefly reviewed the position, we come back to the all-important question of how are we going to meet it.

Naturally, all eyes are being turned upon the "big" men of the several Provinces to see what *they* intend doing. "The example leading men set, the lesser ones follow." (The Bhagavad Gita.) What example *are* they going to set?

Since we who are expressing our views through the medium of this paper are not the fortunate (or unfortunate) possessors of any worldly wealth worth mentioning, it may be contended that our opinions cannot be of much real value and should only be advanced with very great diffidence. We venture, however, to remind our readers, be they "big" men or "small" men, that the sacrifice or the loss of his all means as much to the one as to the other. The smaller victims are almost certain to lose their all; the bigger ones will at least be able to salvage something from the wreckage.

Are the latter contemplating this and clearing out? Saving what they can and deserting their ship? Leaving their still more unfortunate brothers and sisters to their fate? We hardly like even to think this possible because such conduct is usually given a very ugly name.

In passing, we should, perhaps, also refer to a particularly ugly rumour to the effect that some of our capitalists are already planning to turn the general misfortune to their own private profit by ensuring large holdings in the segregation and turning them into rent-producing properties. As Gandhiji had to admit on one or two occasions, we, like all peoples, have our black sheep, but surely none quite as black as that! Such conduct would be suggestive of hyenas rather than of sheep, however black.

Taking stock of the situation, it becomes obvious that, materially considered, we are face to face with either near ruin or complete ruin. What then is left for us?

Now, a great general, after having been defeated in a decisive battle, is reported to have exclaimed:—"All is lost except Honour!" Which, as we see it, just about expresses the case with us.

Of course, honour is an intangible possession that cannot be weighed or measured, or given a cash value. But it is, nevertheless, a something that is very real and very precious to honourable men.

And, have we not professed, throughout this long struggle of ours for recognition, that we were fighting in defence of our honour, our self-respect and our manhood's status and dignity, even more than what Gandhiji used to refer to as "the loaves and fishes"? Surely, this more, than any other, is our opportunity to justify and substantiate our claim.

Let us also bear in mind that in a very real sense we are guardians of the honour and the good name of the ancient Motherland and of those great souls who are labouring so self sacrificingly to rehabilitate India and restore her to her rightful place in the world's councils.

We look to India for moral support. Is it not up to us to prove that we deserve it?

Freedom has always had to be won; to be earned. Our way—the way taught by India's saintly Liberator—is the hard way of suffering and endurance. For us,

it is the only way. It succeeded in India because it was followed consistently, persistently, and in the true spirit. It has not, so far, succeeded in South Africa because in many essentials it has lacked the true spirit.

Well, here is another chance. Our big opportunity to prove that we are deserving of what we claim.

"As You Sow, So Shall You Reap"

THE Durban City Council has decided to dismiss non-European Municipal employees aged 21 and over with five years or less service who were absent from work on June 26, Protest Day. An appeal made, on the basis of "Christian charity," by distinguished European citizens of Durban, to desist from taking such a harsh step, has fallen on deaf ears. We are deeply grateful, and we have no doubt we are voicing the feelings of the entire Indian community, to these good friends for pleading for hundreds of people who have already been thrown out of jobs and who are about to be thrown out. We very heartily congratulate the 'Natal Mercury' for dealing with the question in its issue of Wednesday, July 5, in a more realistic way, which should certainly go home to the City Council and influence it to rescind the resolution it has unfortunately, unwisely taken. It will no doubt be in the best interests of the country to do so, for, as the saying goes, "As you sow, so shall you reap." The City Council's action is based on hatred and hatred begets hatred, the consequences of which cannot be too good for anyone. It has been argued why a Sunday was not chosen for the Protest Day. The reason was because they wanted to feel the pinch; to have the satisfaction of having sacrificed a little on that day the pursuit after material gains and to dedicate the day to God. It was hoped that the European public would readily appreciate and not be lacking in their sense of sympathy for this much more dignified way of expressing one's outraged feelings rather than the hostile demonstrations one is accustomed to seeing. It is with a profound sense of appreciation that we note that, excepting for the Durban City Council and certain other firms, it has been viewed in this light by the public generally.

But those of us who were responsible for calling upon our people to observe the Day of Protest and Prayer against the harsh and unjust laws passed by the present Government should view the question quite differently. We should not forget that this was a thing we ourselves had invited. We deliberately went out to seek trouble and having got into it what right have we now to cry for help and expect to get it. Is it charity that we are seeking or have we come out to fight for Truth and Justice at all costs?

We have been saying from the very beginning that we must not take any hasty step; that we must not rouse the emotional feelings of the people; that any step we take we should do so after deep thought and after knowing fully all the consequences and acquainting those whom we involve in the struggle, thorougly with them and that having taken the step there can be no retracting. If we have failed in this it must regretfully be said that it shows a lack of leadership and far from hailing the success of the Protest Day we should bemoan its failure and with it our bankruptcy in leadership. In the present way we shall be doing more harm than good to our cause.

To seek to carry on a mass struggle and to talk of a non-European united front, we would again say, is unwise when we are not prepared for it. We should not seek to lead a mass struggle of all the non-Europeans when we are not able to lead our own community. The fact that we are not able to lead our own community is a reflection on our leadership. They must blame themselves for that and not others, and try to remove their own shortcomings. It is the leaders who must make the sacrifice. There is some justification in the accusation we so often hear of, no matter with what motive it is made, that we are making scapegoats of our poorer people. It would indeed appear so if the wealthier people in our community and those accustomed to the comforts of life rely on the poorer sections to undergo all the physical sufferings as well as economic losses while they themselves are not prepared to do the same.

We have much to learn from our past history. The historic strike of Indian labourers in 1913 took place spontaneously. No elaborate propaganda was needed to bring it about. The fact that their beloved leaders were rotting in prison was sufficient for the people to stop work and the authorities had to prevail upon the leaders to persuade the people at least not to disturb the essential services. This the leaders willingly did and the people as willingly obeyed. That is the sort of leadership of character that is required today, which, we venture to suggest, we are lacking.

We, who profess to follow the principles of Passive Resistance, either do not know what those principles are, or, we are not honest to ourselves or to the people or to the Government against whom our fight is directed. There is no room for untruth, hypocricy or hatred in Passive Resistance. Are we sure that these are completely or to any appreciable extent absent from within us? We cannot truthfully deny that we give way to them, perhaps, all too often, in our activities. It requires constant wakefulness and a constant search of heart. That is the only way to moral re-armament and to regain the Forgotten Factor in our lives, i.e. God, which was never so badly needed as today for our right guidance in our most difficult struggle for Truth, Justice and real Peace. Unemployment and material losses should not be our concern. Our real concern should be whether we are prepared to be branded as an inferior race because of our colour and to remain as slaves, as is proposed by the Government's Apartheid policy, or whether we are prepared to stake our lives for human freedom which is the birthright of every human soul.

NOTES

Dr. Moroka On Protest Day

The non-Europeans were satisfied with the success of the Protest Day on June 26, Dr. J. S. Moroka, President of the African National Congress, said in a statement expressing thanks to those who took part. He said the "Government machinery of intimidation" caused many who had intended taking part to change their minds. "People who had intended taking part were threatened with the loss of their jobs, and Natives in authority sided with the Government in its stratagem of intimidation. Whatever had been said to the contrary, they were satisfied with the success of the Protest Day, and they had shown South Africa and the rest of the world what they could do if they stood united in a just cause. The step they had taken was taken only after all other avenues of protest had been fruitlessly explored. It was the only language that they thought the Government could understand. Our respect for law and order is not something we put on on occasions. It is part and parcel of our nature. It is the theme of all those, even from abroad, who have anything to say about us. But there can be no lawlessness where the laws are such that they cannot be obeyed. All of us—lovers of justice and fair play—will stand together more solidly in the future than we have done on this occasion."

Natal Chamber Of Industries

Mr. T. F. Peppercorn, president of the Natal Chamber of Industries, stated in a Press interview that the City Council's decision to dismiss certain Indian employees who had stayed away on Protest Day, had been discussed by members of his Chamber, who deplored the racial bias displayed by many of the Councillors. "Some of us felt strongly," he said, "that the Council had acted too harshly, and that they would not have dared to do so if European workers had been concerned."

Preparations For Pilot Registration Register

The Office of Census and Statistics has begun to send out some 50,000 to 60,000 forms to civil servants for the compilation of a pilot population register, preliminary to the compilation of a national register. The object of the trial registration is to give the officials some experience of the scheme before the registration takes place. In terms of the Population Registration Act, the information required for the population register will be taken from census forms next year. The five-yearly census is due to

take place next May when there will probably also be a census of the Native population. Civil servants and members of the salaried staff of the South African Railways have been selected for the "Pilot" scheme. The Pilot National Register will include public servants and their families and servants, but not natives. It will include every White, Asiatic and Coloured person fully employed in the Government service. Eleven questions are asked on the family enumeration form. They are: name, sex, date of birth, age (in years and months), marital state, birth-place, date of arrival in the Union if not South African born, present nationality or citizenship and usual place of residence.

General Smuts Well Again

The latest news about General Smuts's health is that he is absolutely grand. We have no doubt the news will be received with a sigh of relief by the whole country. It seems ironical that he should have fallen ill so seriously just when his contribution in the debate on measures which will change the whole fabric of this country was highly essential and would have been most interesting and that he should be quite well again just when the trumpets of a third world war have begun to beat. A great warrior that he is, it is perhaps that spirit that has worked the miracle. May he be long spared is our sincere wish and prayer.

World Youth Condemns Group Are s Bill

The World Federation of Democratic Youth representing "sixty million youth of the world" has condemned the Group Areas Bill. In a cable to the South African Indian Congress the Federation states: "We have protested strongly to the United Nations Organisation and to the Government of Dr. Malan against the Bill which aims at outlawing democratic organisations and the Group Areas Bill. We appeal to all South African democratic youth irrespective of racial or political affiliation for united action against these fascist measures."

"GANDHI MEMORIAL PEACE NUMBER"

Gandhi Memorial Peace Number—(By Visva Bharati Quarterly, Santiniketan, Bolepur, Bengal India. Price Rs. 10.)

THIS Number ranks among the best Gandhi Memorial Numbers so far published. In a 'foreward' to the Number, Dr. Rajendra Prasad, President of the Indian Republic writes:

"Mahatma Gandhi stood for eternal principle — Satya and Ahimsa., He practised them in his own life and his own actions were prompted by these faiths. He brought them to bear upon all human problems and wanted society to be fashioned according to these principles. And he made the supreme sacrifice in such endeavours. We cannot any more have his guidance so far as his physical presence is concerned, but his message remains and it is now our responsibility to spread and perpetuate it, so that it may permeate all our activities. The path followed by Gandhiji is the one that can lead to lasting peace and ensure happiness for mankind and any attempt to propagate his ideals is always welcome and of great value. Work has already been taken in hand in this direction and......foremost among such material is the Gandhi Number of the Visva Bharati Quarterly. ......In addition to tributes to the person and work of the Mahatma it contains a large and varied collections of articles devoted to the problems of peace. Among the contributors are many leaders of thought and action in India and abroad. I feel it is a publication worthy of the name it commemorates and of the institution it represents and will be a valuable contribution to the cause of peace in this generation. I commend it to all thoughtful minds in the world today."

The volume contains 338 pages of rich reading material interspersed with selected hymns and poems of Tagore which were nearest to Gandhiji's heart, and portraits of Gandhiji and other interesting pictures.

We are tempted to quote one or two passages from a contribution from Mr. H. S. L. Polak, on "Satyagraha and Its Origin In South Africa." They are both interesting and instructive to the present leaders in conducting their struggle. Mr. Polak writes: "Except where the masses were directly concerned, as in the case of £3 tax, and they could be assured of effective and disciplined leadership, he (Gandhiji) refused to countenance mass agitation, limiting the activity to the individual Satyagraha of chosen followers and well-tried associates."

Mr. Polak further states:

"......He (Mr. Gandhi) refused to be persuaded to launch a new campaign at a time when the opponent was embarrassed by other critical commitments, as when, having announced the resumption of the march and the revival of the struggle to take place on January 1914, in protest against the Union Governments refusal to repeal the £3 tax as promised, he held up the march when the Government became involved in a wide-spread railwaymen's strike. The effect of this on the mind of General Smuts was to open the way to direct negotiations between the two men, the resultant settlement of the seven years' old struggle."

The General's attitude was reflected in his secretary's statement, when negotiations were resumed. "I do not like your people, and do not care to assist them at all. But what am I to do? You help us in our days of need. How can we lay hands upon you? I often wish you took to violence like the English strikers, and then we would know at once how to dispose of you. But you will not injure even the enemy. You desire victory through self-suffering alone and never transgress your self-imposed limits of courtesy and chivalry. And that is what reduces us to sheer helplessness."

CITY COUNCIL AND THE INDIANS

'The Natal Mercury' in its issue of Wednesday July 5, writes:

ON Monday the Durban City Council decided to dismiss non European municipal employees aged 21 and over five years or less service who were absent from work on "protest day." Because the majority of those who refused to leave their quarters on June 26 were Indians, Councillors also agreed to inaugurate a policy of replacing Asiatic workers who terminate their services by Native workers. No one will deny the right of the City Council to take disciplinary action to prevent the disruption of essential services or to ensure that its authority is respected by its servants. No doubt, too, the Council will receive substantial support among White public opinion for a decision which its members will seek to justify on the grounds that it is necessary to prevent Durban, as the Mayor put it, from being "dominated by Indian influence." If such a threat does immediately exist, then the attitude of Councillors is, at least, understandable. Obviously the Council is entitled to enforce a ban on political agitation among its staff during working hours. But, if it does so, it should ensure that the rule is applied generally and not sectionally. To test their good faith and impartiality in this matter, Councillors should ask themselves a simple question. What, for instance, would be their reaction if the European Municipal employees, in spite of a prior warning against participation, nevertheless joined most of the other White citizens of Durban in a "day of protest" against a possible Nationalist attempt to sabotage the Constitution? This might easily happen. Would they also "sack" all White employees with less than five years' service? If they did, which is most unlikely, there would almost certainly be a new City Council at the next election! It is this readiness of public leaders to forsake principle for expediency, to make fish of one and flesh of another group of people that is the cause of so much of the racial unrest in this country. Apart altogether from the fact that the Council is deliberately creating an army of workless which the community will ultimately have to support, no attempt is made to limit the heaviest sanctions only against those primarily responsible for the stoppage of work. Instead notices of dismissal are to be served indiscriminately on the junior members of the non-European staff who did not work on June 26 notwithstanding some genuine fears of intimidation and reprisals. Surely, as punishment is considered necessary, the position could have been satisfactorily met by merely depriving all non-European absentees of one day's pay? The City Council has laid itself open to the reproach that it has acted on this occasion with a harshness not in keeping with the best traditions of civic government in Durban.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II) —by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace —by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu —by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

VICTIMISATION OF PROTEST DAY ABSENTEES

MAYOR TAKES UP HOSTILE ATTITUDE

"I WILL not let Durban be dominated by Indian influences." This forceful statement on the Durban City Council's policy was made by the Mayor, Councillor Ken Clarke, during last Monday's Council meeting, when it was decided to dismiss certain Indian employees who were absent on Protest Day, June 26. "I have read a report from India that Indians are endeavouring to control the Eastern seaboard of Africa, and I cannot help feeling that Durban is included as part of a long-term plan," he said.

"It is unfortunate that some innocent people, only pawns in the game, must suffer."

The Council's decision means that non-European employees aged 21 and over with five years or less service who were absent on Protest Day will be dismissed. All other employees who were absent are to receive a severe reprimand and lose a day's pay.

Because the majority of Native employees came to work, the Council also adopted the policy that when Indians terminate their services, they are to be replaced by Natives.

Councillors expressed strong views on the part taken by Indian employees on Protest Day. It was Mrs. A. M. G. Maytom, the Deputy Mayor, who suggested the matter should be referred back. She said a certain amount of intimidation had taken place.

"Stern measures must be taken, but dismissal would be unjust. Such a punishment would inflict great hardship on many people," she said.

Councillor M. Spanier Marson said: "The Durban City Council, as one of the largest employers of labour, must treat this matter very seriously. If a national day of prayer was necessary, what was wrong with a Sunday. Certain essential services were brought to a standstill.

"Indian employees must have known what they were doing. They were sure of 100 per cent. police protection, but they listened to their political leaders and stayed home. We must make a firm stand and let them know we are masters in our own home."

"The secretary of the Indian Municipal Association tries to blame a Municipal official for Indians not working," Councillor J. Johnston said. "This is entirely contrary to what happened. We must support our departmental heads. This is an endevour to make the European community toe the line and I am not prepared to stand for it."

Councillor E. Leighton Black wanted the question referred back because it singled out only one group for dismissal. "It is only logical that an employee with a few years' service will follow the lead of a worker who has been employed many years. It is the long-service employees whose crime is the worse. We must take strong action, but it must be above reproach," he said.

At two o'clock on Protest Day morning, Councillor R. A. Carte was touring the Durban area. "It was quiet," he said. "I cannot believe that fear and intimidation kept Indians away from work. Even at 8.30 when the town was flooded with police they refused to go. Our officials have to maintain discipline, and we have to support their recommendations that certain employees must be dismissed."

Councillor A. S. Robinson wanted all the Indians who were absent to be sacked. "Protection was given, but they did not want to work even when they were taken to their jobs. The Natives' attitude I sum up in a Zulu phrase, which translated means: 'The Indian tried to deceive us, he wanted to make us the goat for the abattoir' "—Natal Mercury.'

Employees' Society Blamed Municipal Official

Durban City Council Indian employees were not influenced by political propaganda. The absence from work of some on Protest Day, June 26, was due to the non-co-operative and unreasonable attitude of a Municipal official, according to the Durban Indian Municipal Employees Society.

This is the reply of the Society, which represents 2,400 Indian workers, to the Town Clerk on the Finance Committee's recommendation that a certain group of Indian employees who stayed away from work on Protest Day should be dismissed. The Society adds that the Municipal official's attitude resulted in the Society's secretary being taken to the Somtseu Road police station.

The Society said they did not encourage any employee to stay away from work and the secretary assured workers on the Sunday before Protest Day that adequate protection would be given.

They said Indians were willing to go to work and disregarded political propaganda, but those employed in the cleansing section feared for their lives because they worked in the open streets and had been threatened.

Referring to events of Protest Day, the Society stated: "Our secretary went to a Municipal official at the Magazine Barracks to offer him co-operation in encouraging the workers to go to work. Before he had time to make any suggestions the official demanded he leave the barracks. He gave the secretary no time to explain. The police were sent for and the secretary was taken to the Somtseu Road police station.

"This most unfortunate incident brought a certain amount of tension and our Society maintains that were it not for this unjustified attitude practically every one of the workers at the Magazine Barracks would have gone to work."

The Society had asked that the City Council to defer its decision and to grant an interview to the Society's representatives.

Serious Unemployment Among Indians

Unemployment among Indians, which is already serious will be aggravated by the City Council's decision, says the 'Natal Daily News.'

There are now about 2,000 unemployed Indians on the books of the Divisional Inspector of Labour, Durban. Many Indians, however, do not register when they lose their jobs. The unofficial estimate of unemployed in Durban alone is 8,000.

Next month's unemployment figures for Indians will be the highest on record, for besides the City Council at least three big Durban firms dismissed their Protest Day absentees. A Rossburgh firm dismissed 75; a Jacobs firm 150; and another Jacobs firm 20.

In considering whether Native labour should be substituted for Indian, the Durban City Council is following a trend that has become increasingly evident since the war. Records show that several big industries that used to depend on Indian labour and were being hampered by strikes and disputes, took the course of switching to Native labour either in one sweep, or gradually.

A Durban labour consultant told a 'Natal Daily News' representative that Durban employers were fighting shy of taking on large numbers of Indians because the Indians were becoming involved with agitation that had nothing to do with their working conditions.

The passive resistance movement of 1946 and the recent Protest Day strike were examples. Men who took part in these demonstrations had grievances that no pay-raises or improvements in working conditions could cure.

More responsible Indian leaders are perturbed at the prospect of a large army of Indian unemployables being created in Durban.

AN APPEAL THAT FELL ON DEAF EARS

The following letter signed by distinguished European citizens of Durban appeared in 'The Natal Mercury,' on Monday, July 3:—

SIR,—It has been reported that the Durban City Council and a few other employers of non-European labour are considering the dismissal of some of those employees who absented themselves from work on June 26, the day of mourning and prayer. Unfortunately, some employers have already taken this step.

We would point out that the action taken on that day was not intended as a strike directed against the employers but as a day of protest against legislation in the making of which the non-Europeans have no voice.

Whatever one's views as to the right or wrong of the action taken by the non-Europeans last Monday, we feel that to deprive a man of his means of livelihood, and, in many cases, his home as well, would be a drastic measure which would not be in conformity with Christian charity.

We urge employers to reconsider the matter as we feel that clemency on this occasion would not only contribute much towards harmony between employers and those dependent upon them for their subsistence, but would also ease racial tension.

DR. MABEL PALMER; T. J. V. INMAN, Archdeacon of Durban; M. A. FANNIN, B.A.; PROF. HANSI POLLAK; DR. B. M. NARBETH; HUMPHREY JONES; RAYMOND ARDE; REV. W. R. EVANS; PROF. J. D. KREGE; E. P. REIM, B.A.; REV. A. J. WESTERN; S. M. WADLEY; V. HUNKIN, M.A.; PROF. R. J. RANDALL; A. V. EVANS; F. M. MACDONALD, M.A.; MARJORIE FLEMING; REV. W. WARMINGTON; E. P. REIM, M.SC.; DR. T. W. RANDALL.

1950 PARLIAMENTARY SESSION

AS REVIEWED BY ALEX HEPPLE LABOUR M.P. FOR ROSETTENVILLE

With courtesy to the 'Natal Mercury' we reproduce the following portion dealing with the work done by the 1950 session of the Union Parliament from the article by Mr. Alex. Hepple, Labour M.P., appearing in the issue of Monday, July 3:

THERE are many members of the Nationalist Party who would be shocked at any suggestion that the present Government is doing things which will eventually result in the destruction of democracy in the Union. Nevertheless the facts are there for all to see. Prompted in the first place by a desire to retain political power for all time, the Nationalist Party places opportunism above statesmanship. That is illustrated by the type of legislation which has been given precedence during the short time they have held the reins of government. Such measures as the Immorality Amendment Act, the Population Registration Act, the Group Areas Act and the Suppression of Communism Act, provide the basis of powerful political propaganda. Their fundamentals are not widely opposed by any of the political parties, but to the Nationalist Party they are steps towards the destruction of all their political opponents. The Nationalists believe that the debates on these measures have been well worth while, and that the skilful use of Hansard will provide excellent ammunition for their propagandists. But these measures mean more than that to South Africa. They mean an advance towards the disciplined Christian-Nationalist State, where independent minds will be in chains and political opponents will be traitors. It will be unnatural to disagree and criminal to criticise.

Population Registration

The Population Registration Bill does more than establish a national register of all inhabitants in the Union. It also makes it compulsory for everyone to carry an Identity Card. This burdens the country with enormous expense and imposes considerable inconvenience and indignity upon everyone. It has yet to be seen whether it will be possible to register and number every person in the Union. The problem of photographing and issuing Identity Cards to the Native population, especially in the rural areas, has yet to be met. It is a task that may take many years and its cost may exceed even the most extravagant estimates.

The Group Areas Act aims at the social and residential separation of the various racial groups. It has been enacted before a proper survey has been taken of the thousands of communities throughout the Union and without consideration of the provision of housing for displaced persons. In congested urban areas it will be possible to order large groups of persons to leave one area for another without providing alternative accommodation for them. Where Native townships in the heart of European areas are to be removed, thousands of good homes thus vacated will have to be demolished, for Europeans will refuse to occupy these houses. The host of problems created by this law suggests that no real effort will be made to apply it to the full. Has it been passed merely to deal with a few isolated cases of penetration by non-Europeans in European areas—or to provide additional propaganda for the Nationalist Party?

Suppression Of Communism

The suppression of Communism Act is very much changed from the original Unlawful Organisations Bill, which truly revealed the Government's determined bid for permanent political power. Even the law, as now enacted, provides a weapon which would be dangerous in the hands of any government. Every member of Parliament is now a member only during the Minister's pleasure. The fact that members have been elected by a democratic majority of voters now counts for nothing. If the Minister decides to blacklist a member by naming him a Communist or sympathiser or defender of Communism, even the Select Committee cannot save him from political destruction. Thus can the Nationalist Party hold the power to veto the choice of the electorate. Worse still, this Act severely curbs the rule of law and prevents individuals and organisation from the normal protection of the Courts if they are wrongly blacklisted.

Despotic Powers

I have quoted briefly these three measures to show how political opportunism has carried with it the vesting of despotic powers in the hands of the Government. Besides these, there is inclusion in many of our laws of the power to officers and inspectors "to enter without previous notice any premises at any time during the day and night" in order to make investigations. One of the virtues of democracy has been the sanctity of the home, which could be entered by the police only in pursuit of law-breakers or upon a warrant. Now a false and malicious report can bring policemen and inspectors to rouse peaceful homes in the cold small hours of the night.

All these Acts contain dangerous powers that will bring unhappiness and sorrow to many homes. They will frighten even the respectable and law-abiding citizen. The heyday of the informer, poison-pen writer, and the favour-seeker have arrived. These and other accessories of despotic government will now usurp the offices of the honest, the diligent and the just.

Against this background the Parliamentary Session of 1950 has been unable to deal with the problem of the steadily rising cost of living and other bread-and butter issues. Consideration of the worsening economic situation has been thrust aside in order to satisfy the emotional demands of the vote-catching Nationalists.

HUMAN RIGHTS COMMISSION SUPPORTS S.A. INDIANS

THE South African Indian Congress has been informed by the Division of Human Rights of the United Nations that the South African Indian Congress cable that was addressed to the Secretary-General of UNO on the introduction of the Group Areas Bill "will be inserted in the list of communications which will be submitted to the Commission on Human Rights."

The South African Indian Congress cable after referring to the debates in the United Nations on the treatment of Indians in South Africa maintained that the Group Areas Bill and the laws affecting the South African Indian people were violating the provisions of the International Declaration of Human Rights.

The letter from the Division of Human Rights addressed to the President of the South African Indian Congress reads:—

"I am directed by the Director of the Division of Human Rights to acknowledge the receipt of your telegram of 25th April, 1950 addressed to the Secretary-General, concerning the Group Areas Bill.

—"A summary of your telegram will be inserted in the list of communications which will be submitted to the Commission on Human Rights, in accordance with resolution 75 (V) of the Economic and Social Council, as amended, a copy of which is enclosed for your information.

"In accordance with paragraph (e) of resolution 75 (V) as amended, a copy of your telegram will be furnished to the Government of the Union of South Africa."

The resolution referred to in the letter reads:—"The Economic and Social Council approves the statement that 'the Commission on Human Rights recognises that it has no power to take any action in regard to any complaints concerning human rights';

"(a) To compile and distribute to members of the Commission on Human Rights before each session a non-confidential list containing a brief indication of the substance of each communication however addressed, which deals with the principles involved in the promotion of universal respect for and observance of human rights and to divulge the identity of the authors of such communications unless they indicate that they wish their names to remain confidentials;

"(b) To compile before each session of the Commission a confidential list containing a brief indication of the substance of other communications concerning human rights, however addressed, and to furnish this list to members of the Commission, in private meeting, without divulging the identity of the authors of communications except in cases where the authors state that they already divulged or intend to divulge their names or that they have no objection to their names being divulged;

"(c) To enable the members of the Commission, upon request, to consult the originals of communications dealing with the principles involved in the promotion of universal respect for and observance of human rights;

"(d) To inform the writers of all communications concerning human rights, however addressed, that their communications have been received and duly noted for consideration in accordance with the procedure laid down by the United Nations. Where necessary, the Secretary-General should indicate that the Commission has no power to take any action in regard to any complaint concerning human rights,

"(e) In the future, to furnish each member State concerned with a copy of any communication concerning human rights which refers explicitly to that State or to territories under its jurisdiction, without divulging the identity of the author, except as provided for in pragraph (b) above."

ARCHBISHOP ON CHRISTIANITY AND RACE

In the course of an laddress on Christianity and Race in Capetown, recently, the Most Rev. the Archbishop of Capetown said:

CAN we find in the teaching of Christianity anything that gives us positive teaching about race? We have seen that according to the Bible taken as a whole Christianity takes no account of a man's race. If he is a Christian he is a member of God's family and and a brother of all other Christians. If he is not a Christian, from the point of view of the Christian Church he is a potential Christian—a brother for whom Christ died. It has been left to professed Christians in this country to use the word which describes one who treats another man as a brother as a term of contempt. I should like to hear St. Paul's comment on that and I do not think it is difficult to imagine Christ's comment on it.

Does Christianity say that all men are equal, and that all races are equal? I think we must define our terms. What do we mean by equality? Clearly one man is abler than another. One man is more educated than another. One man is capable of doing things that another man cannot do. I am quite incapable of learning to play or really to appreciate any musical instrument. The late Archbishop was very musical. In that respect we are not equal. I do not believe that there is any evidence that one race is capable of rising to greater heights either intellectually or spiritually than another. But that is a matter of evidence. I do not think that Christianity has anything to say about it. But what Christianity does teach is that all men are equally important in the sight of God. A good Father does not have favourites. Further, Christ speaks very sternly of those who despise other men. Contempt for others is from His point of view one of the worst sins. Further, the doctrine of creation implies that all the gifts and potentialities of men are given by God. "What hast thou that thou didst not receive?" And we have no kind of right to deny to others what we claim for ourselves in the way of opportunities of growth and self-development.

Again, Christianity has a good deal to say about every kind of racial pride. I do not think it is wrong to be proud of one's race, of its tradition, of its heroes. But the claim that because you belong to a particular race you have the right permanently to dominate other races seems to me to be un-Christian. Remember what Christ said about people who flattered themselves that Abraham was their father. To say that the race to which one belongs must always be dominant over another race is un-Christian. To say that a man, because of the race to which he belongs, must always be in a subordinate position, is also un-Christian. It does not follow that it is un-Christian to say that a particular person ought not to be placed in a position of responsibility. He may be unfit for it. But to say that because of the race to which he belongs he can never be placed in a position of responsibility, however fit he may be for it, seems to me to be un-Christian. For Christianity, as I said at the beginning, is not interested in a man's race. It is interested in the man himself. It is not a nation or a race that is important in the sight of God. It is the individuls who belong to it: and they are all different.

Lastly, I do not think it follows from the teaching of Christianity that what we have to aim at is a general amalgamation of races, by which all men may grow alike, and racial characteristics disappear. The glory and the honour of the nations are to be brought into the Holy City. That means that each race and each nation shall make its own contribution to the One Body, as in a family each member of the family has his own characteristics and his own contribution to make. But that does not mean that the characteristics of a race should not change. Some of them are due to environment and circumstances. And circumstances change. It seems to me monstrous to say that a particular race is spoilt if it enters into a new environment. In a family it is often true that children are more attractive than adolescents and sometimes adolescents are more attractive than adults. And it is a temptation to parents to resent their children growing up and losing their endearing ways. But it is a temptation that has to be resisted. The children must grow up and as they grow up they do not lose their several characteristics and become alike. They develop their own characteristics. So it is with racial types. After all, it was God that made men of different races. The history of the world suggests that these racial types will not remain absolutely pure. There is possibly no such thing as racial purity in the world to-day. But the complete loss of a racial type, if it were to occur, as opposed to the development of that type, would be a real loss. There should be many members in One Body, and it seems to me that Joseph's coat of many colours is the right picture of the human race in its final development.

Race then is part of God's creation, is according to His will, is good. But racialism is of the devil. That seems to me to sum up the whole matter.—'Race Relations.'

FURTHER DETAILS ABOUT PROPOSED R.T.C.

FULLER details of the Indian Government's latest communication to Pretoria, reaffirming its decision not to take part in the round table talks, were given by the Indian High Commissioner's Office in London.

The South African Government said that the Group Areas Bill was mentioned in the Speech from the Throne on January 20, which was reported in all important local newspapers.

But the Indian Government says that attention was not drawn to the Speech. Therefore it does not accept the contention that it had prior knowledge of the intention to introduce the Bill.

Details of India's latest Note also show that the Union Government had suggested that a round table conference should be held between September 15 and November 15. The Union Government did not expect the provisions of the Group Areas Bill to come into operation before December.

Replying to certain points put forward by the Union Government, the Indian Government, in its most recent telegram to Pretoria, said: "The passage of the Group Areas Bill has caused widespread public resentment in India and among South African nationals of Indian origin in the Union.

"Had the Union Government acceded to the Government of India's request to postpone the new anti-Asian legislation until after the round table conference, not only would public feeling in India have been more hopeful of the outcome of the conference, but consideration by the Union Government's representatives of the proposals of the Government of India for removing, instead of tightening, restrictions on the nationals of India and Pakistan would have been easier.

"As the Government of India pointed out in previous correspondence, the new legislation is a clear indication of the Union Government's decision to adhere to its declared policy of apartheid.

"In the circumstances, the Government of India maintains its contention that the proposed round table conference, if now held, will be one sided. It feels constrained to reaffirm that no useful purpose would be served by its participation in it."

S.E. ASIA "GREAT DANGER ZONE"

ADDRESSING a press conference in Singapore last month Prime Minister Pandit Nehru said the South Asia was a greater danger zone in world affairs than any other. "It may pass, it may not come to ahead but it will not be solved by bombs, but by psychological and economic methods".

He said that the forces of conflict in South East Asia were 'colonialism, nationalism and a vague and very important demand for social justice".

The Prime Minister added that colonialism had now lost its grip and ultimately must disappear. The greatest force, along with Social changes, was nationalism. Communism had been weakening because not only had it parted company with nationalism, but it had opposed it. Any analysis of the situation showed that whatever Government or party supported nationalism would go ahead' "It does not follow that perfect freedom will flow once colonialism had been ousted, because some kind of domination such as economic domination can survive".

Asked about Communism in India the Prime Minister said that the movement gathered strength during war with the support of British Government which was given for war purposes Communists used that. But in that process they lost the vague popular support they had before. In the last general elections in India, said, Communists won only about 20 out of 500 seats and those too on personal grounds. Communists, he pointed out, were now exploiting India's economic difficulties and in some parts of South India they had created trouble in a small way.

Referring to the Indo Pakistan Minorities Agreement, Prime Minister said it had done great deal of good but 'has far from solved our problem'. There was still a good deal of difficulty, but on the whole the Agreement had improved conditions for minorities in both countries. India and Pakistan were still discussing trade matters and a limited agreement had been reached. But final settlement would be possible only after the exchange question has been solved. Prime said this would probably be settled by the World Bank.

Questioned about the future of Dutch New Guinea, Prime Minister said he hoped it would be decided amicatly and peacefully.

Explaining India's attitude to Vietnam Prime Minister said that India was not prepared to recognise either the Hocbi Minh or Bao Dai Governments. Such recognition would mean taking sides in the internal dispute in Vietnam. "We have also no strength to intervene there except moral strengte", he added.

Asked how India could aid Indians abroad economically, Prime Minister said that India was greatly interested in Indian labour abroad and thought it was her duty to give it such help as was possible. He added that if there was any discrimination between Indian merchants in and foreign country and other merchants there, India would help getting such discrimination removed. Apart from that there was possibly no other direct way of helping Indian abroad economically. They had to stand on their own feet.

Further Indians abroad must choose if they were going to adopt Indian nationlity or the nationality of the country they lived in. It they were welcome to do so. If not India was still interested in them but could not treat them an Indian nationals.

Replying to the toast Prime Minister said that in future relations of Asia with Europe and America, the contact provided by India and the Commonwealth might be good omen. It might serve as a bridge of understanding, and as an example to others that such relations could be maintained without limitation of freedom of action.

There was no ill-feeling in India today against British or British people and this, the Prime Minister considered, might be another vital factor in relations of Asia and Europe.

The Message Of Mahatma

Addressing one of the largest gatherings ever assembled in Singapore recently the Prime Minister Pandit Nehru said that cooperation between nations, races and communities was essential in the present world situation. Malaya with its Malay, Chinese, Indian and other populations, he said, could set a great example to world in such cooperation.

Pandit Nehru said the basic things Mahatma Gandhi taught India were of the most essential importance for world today. Their central message was evil must not be done even if it might yield some good temporarily because it must have its reaction and produce more evils in this context he referred to prevailing terrorism in Malaya and said the campaign of violence could not lead to any good. Terrorism was harmful and therefore should not be tolerated.

The Prime Minister said the important thing Gandhiji taught India was to cooperate and work together, employing peaceful methods in their struggle. It was this method that had brought freedom to India and along with that freedom also friendship and goodwill of Britain.

The national movement in India, he added, had its anchorage in wider internationalism and that saved India from narrowness.

Pandit Nehru On Communists

The Prime Minister of India said in Kumpur recently that the present policy and leadeship of Asian communist parties 'might change in near future.' In an informal chat with M. Shooklin, former Chinese Councillor in Malaya's Federal Legislature Pandit Nehru said that the activities of Indian communists had caused a lot of harm to their party were losing ground 'rapidly'.

"It was the British Government's action in allowing communists to come into open during world war two which give encouragment to the 'Red' sword", Pandit Nehru told the Councillor in reply to his question. This action later proved to be a 'boomerang' not only in India but in Malaya where communists were used against Japanese occupation forces, he added.

Asking about communist activities in india the Prime Minister said that radical land reforms was one of the urgent essentials to combat communism. "Agrarian reforms are being rushed through as rapidly as possible in India. Such measures, particularly in the Hyderabad State, had good effects on peasantry in weaning them away from Communist influence" he added.

Gandhi Memorial Hall

Pandit Nehru during his recent visit to Singapore laid the foundation-stone of the Gandhi Memorial Hall, first of its kind in South East Asia. The Memorial is being raised by public subscription to provide centre for study of Mahatma's teaching.

Film Induustry In India

An Indian firm has worked out a scheme for the production of 19 million square feet of raw film per year in the first stage of its establisment in collaboration with a Swiss firm. The factory will be located in Mysore near the Krishnarajasagar Dam.

Economic And Social Council

A Ramaswami Mudaliar will lead the Indian Delegation to the 11th Session of the Economic and Social Council which begins a six-week session in Geneva on July 3. Other Members are Mrs. Ammu Swaminathan, M.P., M. J. Desai Commercial Advisor to Indian High Commissioner in London and Prof. B. P. Adarkar of the Ministry of External Affairs (Alternates). S. Sen will be Secretary-General of the Delegation.

* * *

Indian Government have agreed in principle to the Japanese Government's proposal to set up in India three overseas agencies mainly for purposes of Indo-Japanese trade

* *

The Parsi scholar Dr. Jal Pavry who recently attended the World Congress of Faiths in U. S. A. has been awarded the Columbia Medal for 'Distinguished Service and accomplishment'.

Things In General

High Tribute To Pandit Nehru

High tributes to Prime Minister Pandit Nehru as world statesman were paid recently by Mr. Malcolm Macdonald Commissioner General for South East Asia and Sir Franklin Gimson Governor of Singapore.

Mr. Malcolm Macdonald who was speaking at a ceremony at which the Prime Minister laid the foundation stone of the building of the Singapone Indian Association, declared that Pandit Nehru was "one of the great master builders of twentieth century". He added that Pandit Nehru was the most potent figure in the massive movement for Asia's political freedom and he had hoped in the freedom of other Asian countries.

Mr. Macdonald said that at the same time Pandit Nehru was no narrow nationalist or bitter racialist. He was a citizen of the world and a servant of humanity.

Proposing the coast to Pandit Nehru at the first State Dinner ever given by the Singapore Legislative Council Sir Franklin Gimson described Prime Minister as "a leader of world stature, a leader of new Asia and a leader of new Commonwealth of Nations and one of the markers of modern India".

NATAL INDIAN TEACHERS' SOCIETY

THE Silver Jubilee Conference of the Natal Indian Teachers' Society was opened by Mr. C. M. Booysen, Director of Education, Natal at the Gandhi Hall, Durban on Wednesday, July 5. In the course of his speech Mr. Booysen said the Society had three things to do: (1) T promote the welfare of teachers, which does not mean that it should become a trade union but that it should seek to raise the professional standard of the teachers; (2) it should raise the standard of the pupils; (3) it should do nothing that would discredit the profession.

Mr. Booysen pointed out a most distressing thing, that in Natal he found 9 out of 11 cases of dishonesty in examinations. He said the Department took a very serious view of this and was determined to take severe action both against the teachers and the pupils who were found guilty of this offence.

With the advance of civilisation and the rise in cost of living parents of Western civilisation, he said had been forced to limit the size of their families so that today their average family was about three children.

It was physically and economically impossible, however, for the taxpayers of a Western civilisation to give modern education facilities to the numbers of children born according to the customs of an Eastern or African civilisation.

While the present birthrate persisted, Indians would have to be satisfied either with a high standard of education for a comparatively small number of children, or a standard of education comparable to that in India for the masses of children.

Councillor Mrs. A. M. G. Mayton, Deputy Mayor of Durban welcomed the teachers who had come from various parts of Natal. She congratulated the Society on its silver jubilee and wished the conference every success.

Presidential Address

Mr. B. D. Lalla, President, in the course of his lengthy speech, said Indian teachers, no less than other members of the community, were really in no joyous mood to be able to celebrate the Society's silver jubilee, because inwardly they were bitterly depressed, dismayed and dejected by the conditions of life, political and social, which were forced upon them.

They were witnessing the ugly spectacle of intolerance with all its attendant evils, he said. "This spirit of intolerance is becoming more and more unyielding and more and mor pronounced in such doctrines as apartheid.

"The propagators of intolerance," he said, "have no conception of the destructive forces they generate and perpetuate in the social fabric of this land. It would be a myth to suggest that what man fears most today is the atom bomb. The real truth is that man fears man. He has become obsessed by selfish fear because he has not accepted Love as the basis on which to organise society. Love is the "forgotten factor."

A horrible catastrophe, borne on the wings of racial strife and bitterness, he said, was rapidly overtaking South Africa and, indeed, in varying degrees, most of the civilised world, which was threatening the very foundation of civilisation.

"Our salvation lies in education," the President said. "We can by virtue of our exalted power as educators effect a change in the attitudes of the rising generation entrusted to our care to play a vital role in human evolution. Our efforts, to be successful, must not be confined to our schools alone, for schooling is not education. Schooling touches only the fringes of child life. It prepares the child for education proper outside the four walls of the school. This makes it imperative that our influence as educationists should touch every sphere of child activity. It would mean many more hours of hard work, thinking and planning. No sacrifice should be considered too great, for we should regard our service as a divine mission for the spiritual armament of the defenceless young against the forces of reaction. Whilst statesmen talk with little hope of the disarmament of nations to prevent war, let us in our national sphere realise that the first and sure step to world peace springs from tolerant living among ourselves, and that the only way to tolerant living is to dispel from our hearts all the fears and feelings that breed and propagate animosity."

Councils Of Educationists

The steady deterioration in race relations has led in recent times to the establishment of joint racial councils. It is imperative in the interest of all South Africans that, without delay, Councils of educationists of all races be set up, to study how best we could take practical steps to promote happy race relations employing education as our instrument."

Christian National Education

Referring to the Institute of Christian National Education, the President said, it was a doctrine based not on the religion of love, but on something completely unintelligible to us as educators "It is an unsavoury philosophy, for, how else is one to construe the meaning of Section (c) of Article 14 of the document produced by the Institute which says, "It must thus make the coloured man proof 'against his own heathen ideology and all sorts of foreign ideologies'" or, again, Section (d) which says that the coloured child may be made race conscious "if the principle of apartheid is strictly applied in teaching just as it is in his Church life?" "The quotations need no elabouration from me. Well may the educationists of South Africa, in whom the spark of a true Christian and democratic national spirit should burn, strive with the greatest of all statesmen, Abraham Lincoln, to... "have faith that Right makes Might, and in that faith let us to the end dare to do our duty as we understand it...with malice toward none, with charity for all..."

The Venerable Canon Martin said the President had struck a note of despondency but there was no need to be despondent. The present time was not going to exist for ever. It was the growing pain of something better to come. Life of today was the preparation for tomorrow. They must be satisfied with the progress that was made and do what they thought to be right.

Mr. R. G. Macgregor, the American Consul-General congratulated the Teachers' Society on its Silver Jubilee and said that his office would do everything to help them in the matter of Education.

Mr. A. N. Lazarus, secretary of the Society thanked the Director of Education and other speakers and that concluded a very interesting function. The Conference met again on Thursday at the Sastri College when a paper on "the Determinants of Education was read by Dr. S. Cooppan. At 2 p.m. the session was open to members only.

On Friday a talk on blood transfusion was given by Dr. Z. Christopher, and the Conference met in session at 10-30 a.m.

The annual general meeting was held at 2 p.m.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

551

NOW EVERY WEEK!

NAIROBI to

BOMBAY

IN LESS THAN A DAY!—

By Constellation Aircraft.

AIR-INDIA International LTD.

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

Shell House, NAIROBI
P.O. Box 1010.

Write to us or to E. A. A. C. our General Agents or to any I. A. T. A. Agent.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૭ | શુક્રવાર તા. ૭ જુલાઈ, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૭ જુલાઇ, ૧૯૫૦

"જેવું વાવશો તેવું લણશો"

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે એક વીસ અને એથી ઉપરની વયના પાંચ વર્ષ અથવા એથી ઓછી મુદતની નોકરી કરેલી હોય તેવા મ્યુનીસીપાલીટીના બીન-રોપીયન નોકરોમાંના જેઓ જુન તા. ૨૬ મીના વીરોધ દીને કામપરથી ગેરહાજર રહ્યા હતા તેઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાનો ઠરાવ કર્યો છે. "ખ્રીસ્તી દયાભાવ"ના આધારે ડરબનના પ્રતિષ્ઠિત નાગરીકોએ આવું સખ્ત પગલું નહિ લેવાની કરેલી અપીલની તેણે અવગણના કરી છે. સેંકડો ગરીબ લોકો, જેઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવામાં આવેલા છે, અને જેઓને કાઢી મુકવામાં આવનાર છે, તેઓની વતી વકીલાત કરવા બહાર પડેલા આ ભલા મીત્રોનો અમે ઉંડો આભાર માનીએ છીએ અને તેમ કરવામાં, અમારી ખાત્રી છે કે, સમસ્ત હીંદી કોમની લાગણીઓ અમે વ્યકત કરી રહ્યા છીએ. 'નાટાલ મરકયુરી'એ પોતાના બુધવાર જુલાઈ તા. ૫ મીના અંકમાં આ બાબતની ચર્ચા વધારે વાસ્તવિકતાથી કરેલી છે તેને માટે અમે એ પત્રને હાર્દિક અભિનંદન આપીએ છીએ અને ઉમેદ રાખીએ છીએ કે તેણે કરેલી દલીલ ડરબન સીટી કાઉન્સીલને ઠસી જશે અને પોતે કમનસીબે કરેલો ગેરડહાપણ ભરેલો ઠરાવ ફેરવવાનું ઉચિત ધારશે. અમને લાગે છે કે એ દેશના હિતમાં ગણાશે, કેમકે કહેવત પ્રમાણે "જેવું વાવશો તેવું લણશો." સીટી કાઉન્સીલનાં પગલાની પાછળ તિરસ્કાર વૃત્તિ રહેલી છે અને તિરસ્કારમાંથી તિરસ્કાર જ પેદા થઇ શકે, જેના પરિણામો કોઇનું પણ ભલું કરનારાં નહિ નીવડે. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે વીરોધ દિનને માટે રવીવારનો દીવસ કેમ પસંદ કરવામાં નહિ આવ્યો. તેનું કારણ એ હતું કે લોકોને સ્વેચ્છાએ ત્યાગ કરવો હતો. અર્થ લાભ માટેની પ્રવૃત્તિનો થોડો ત્યાગ કરી એ દિવસ ઇશ્વરને અર્પણ કરવાની તેઓની ઇચ્છા હતી. પોતાની દુભાએલી લાગણીઓ વ્યકત કરવાની, સાધારણતઃ આપણે જોવાને ટેવાયેલા છીએ તેવા 'ઉશ્કેરાટભર્યા દેખાવો કરવાના કરતાં આ વધારે સભ્ય રીત યુરોપીયનો તરફથી પસંદ કરવામાં આવશે અને તેના પ્રત્યે સહાનુભુતી બતાવવામાં આવશે એવી આશા રાખવામાં આવી હતી. અમને નોંધ લેતાં સંતોષ થાય છે કે ડરબન સીટી કાઉન્સીલ અને અમુક યુરોપીયન પેઢીઓ સીવાય સામાન્ય રીતે યુરોપીયન જનતા તરફથી એ પ્રસગને એ દ્રષ્ટિએ નીહાળવામાં આવ્યો હતો.

પરંતુ સરકાર તરફથી પસાર થએલા જુલમી અને અન્યાયી કાયદાઓની સામે વીરોધ અને પ્રાર્થના દિન પાળવાની લોકોને હાકલ કરવાને માટે આપણામાંના જેઓ જવાબદાર છીએ તેઓએ આ સવાલનો જુદી દ્રષ્ટિએ વીચાર કરવો જોઈએ. આપણે ભુલવું નહિ જોઇએ કે આ વસ્તુને આપણે જાતે જ આમંત્રી હતી. આપણે જાતે તકલીફ માંગી હતી અને પછી તકલીફ આવી પડયા પછી મદદને માટે પોકારો કરવા અને તેની આશા સેવવાનો આપણુને શો અધિકાર છે? શું આપણે દયાની ભિક્ષા માંગી રહ્યા છીએ કે સત્ય, અને ન્યાયને ખાતર ગમે તે ભોગે લડવા બહાર પડેલા છીએ?

અમે મુળથી જ કહેતા આવેલા છીએ કે આપણે કંઇ પણ ઉતાવળીયું પગલું નહિ લેવું જોઇએ; લોકોની લાગણીઓ ઉશ્કેરવી નહિ જોઇએ; જે કંઇ પણ પગલું લઇએ તે ઉંડો વીચાર કર્યા બાદ અને તેના પરિણામો પુરાં સમજ્યા બાદ અને જે લોકોને તેમાં સંડોવવામાં આવે તેઓને તેની પુરેપુરી સમજ પાડવામાં આવ્યા બાદ લેવાવું જોઇએ, અને એક વખત પગલું લેવાયા બાદ તેમાંથી પાછા ફરી નજ શકાય. તેમ કરવામાં જો આપણે નિષ્ફળ નીવડેલા હોઈએ તો, અમારે સખેદ જણાવવું જોઈએ કે, એ નેતાગીરીની ખામી સુચવે છે, અને વીરોધ દીનની સફળતાની ખુશાલી વ્યકત કરવાને બદલે આપણે તેની નીષ્ફળતાનો અને તે સાથે નેતાધીરીમાં આપણી નાદારીનો ખેદ કરવો જોઈએ. હાલ કરી રહ્યા છીએ એ રીતે તો આપણા સવાલનું હિત થવાને બદલે અહિત થશે.

તઇયારી વિના સામુદાયિક લડત ચલાવવાનો પ્રયત્ન કરવો અને નોન-યુરોપીયન યુનાઇટેડ ફ્રન્ટની વાતો કરવી એ, અમે ફરીથી કહીશું કે, ગેરડહાપણભરેલું છે. આપણા પોતાના જ લોકોને આપણે દોરી નહિ શકતા હોઇએ ત્યાં સઘળા બીન-યુરોપીયનોની સામુદાયીક લડત ચલાવવાનો આપણે પ્રયત્ન નહિ કરવો જોઇએ. આપણા પોતાના લોકોને આપણે દોરી નથી શકતા એ આપણી નેતાગીરીની ખામી સુચવે છે. તેનો દોષ બીજા કોઈનો નથી પરંતુ નેતાઓનો જ છે, અને તેઓએ પોતાની ખામીઓ દુર કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. ખરો ભોગ નેતાઓએ જ આપવાનો છે. આપણી સામે આરોપ મુકવામાં આવે છે કે આપણા ગરીબ વર્ગના લોકોને આપણે હોળીનું નાવીયર બનાવીએ છીએ. એ આરોપ મુકવાની પાછળ હેતુ ભલે ગમે તે હોય છતાં તેને વજુદ વગરનો ગણી કાઢી નહિ શકાય. કોમના માલદાર લોકો અને જીવનનાં સુખસગવડો ભોગવવાને ટેવાયેલા લોકો, જો શારિરિક દુઃખો અને આર્થીક નુકસાનીઓ ભોગવવાને ગરીબ વર્ગના લોકોપર આધાર રાખતા હોય અને તેઓ જાતે એ ભોગો આપવા તઇયાર ન હોય તો એ આરોપ ખરો ગણાય.

આપણા ભુતકાળના ઇતિહાસમાંથી આપણે ઘણું શીખવાનું છે. ૧૯૧૩ની હીંદી મજુરોની ઐતિહાસીક હડતાળ આપો આપ જ પડી હતી. તેને માટે બહોળો પ્રચાર કરવાની જરૂર નહોતી પડી. પોતાના માનનીય નેતાઓ જેલમાં સબડતા હતા એટલી હકીકતેજ તેઓને કામ છોડી દેવાને પ્રોત્સાહીત કર્યા હતા, અને અગત્યના કામોને હરકત નહિ કરવાને તેઓને મનાવવા સત્તાધીશોને નેતાઓને વીનંતી કરવી પડી હતી અને નેતાઓની હાકલને લોકોએ તુરત જ માન આપ્યું હતું. એ જાતની ચારિત્રવાન નેતાગીરીનો આપણુને આજે જરૂર છે જેની, અમે કહેવાની હીમત કરીએ છીએ કે, આપણામાં આજે ખોટ છે.

આપણે જેઓ સત્યાગ્રહના સિદ્ધાંતોને અનુસરવાનો દાવો કરીએ છીએ તેઓ યા તો એ સિદ્ધાંતો સમજતા નથી અથવા તો આપણી જાતને, આપણા લોકોને અને સરકાર, કે જેની સામે આપણે લડી રહ્યા છીએ તેને પ્રમાણીક નથી. સત્યાગ્રહમાં અસત્ય, દંભ કે તિરસ્કારને સ્થાન નથી. શું આપણે ખાત્રીથી કહી શકીએ છીએ કે એ સઘળાથી આપણે સંપુર્ણપણે અથવા તો

સારા પ્રમાણમાં પર છીએ? આપણી પ્રવૃત્તિઓમાં કદાચ ઘણી વખત આપણે તેને વશ થઇએ છીએ એ વસ્તુનો આપણે સત્ય પણે ઈન્કાર કરી નથી શકતા. તેને માટે સતત જાગૃત રહેવું પડે છે અને સતત અંતરખોજ કરતા રહેવું પડે છે. નૈતિક શસ્ત્રથી સજજ થવાનો અને આ પણા જીવનમાંથી ભુલાઇ ગયેલી વસ્તુ–ઇશ્વર–જેની સત્ય, ન્યાય અને શાંતીની આપણી અતિ મુશ્કેલ લડતમાં કદી નહિ હતી તેવી આજે જરૂર છે. ફરી પ્રાપ્ત કરવાનો એજ ખરો માર્ગ છે. બેકારી અને આર્થીક નુકસાની એ આપણી ચીંતાનો વીષય નહિ હોવો જોઇએ, આપણા વર્ણના કારણે કાયદામાં એક હલકી પ્રજા તરીકે ની આપણી ઉપર છાપ મારવા માં આવે અને આપણને ગુલામી માં રાખવામાં આવે એ આ-પણે સહી લેવા તઇયાર છીએ કે માંનવ સ્વાતંત્ર્ય, જે માનવી માત્રનો જન્મસિદ્ધ હક છે, તેને ખાતર આપણો જાન કુરબાન કરવા તઇયાર છીએ? એજ આ-પણી ખરી ચીંતાનો વીષય હોવો જોઇએ.

નોંધ

જનરલ સ્મટસ ફરી સાજાતાજા

જનરલ સ્મટસની તંદુરસ્તીના છેલ્લા ખબર છે કે તેઓ ફરી સાજા તાજા થઇ ગયા છે. આ ખબરથી સમસ્ત દેશમાં સંતોષ ફેલાશે. કુદરતની અજબ ઘટના છે કે જ્યારે આ દેશનું આખું સ્વરૂપ બદલી નાખનારા પાર્લામેન્ટ સમક્ષ લાવવામાં આવેલા કાયદાપર તેમના વીચારો દર્શાવવા એ ઘણુંજ અગત્યનું હતું અને તે જાણવાજેવું થઇ પડત તેજ ઘડીએ તેઓ એટલા ગંભીર રીતે બીમાર પડી ગયા અને જેવા ત્રીજા વીશ્વવીગ્રહના નગારાં સંભળાવા લાગ્યાં છે તેવાજ તેઓ ફરી સાજાતાજા થઇ ગયા છે. જનરલ સ્મટસ મહાન લડવૈયા અને સેનાપતિ છે અને કદાચ એ જુસ્સાએજ તેમને ફરી ઉભા કરી દીધા હશે. ઇશ્વર તેમને દીર્ઘાયુ કરે એજ અમારી ઇચ્છા અને પ્રાર્થના છે.

વીરોધ દિનપર ડૉ. મોરોકા

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડૉ. જે. એસ. મોરોકા જુન તા. ૨૬ માનો વીરોધ દિન પાળવામાં સામેલ થનારા સઘળાઓનો આભાર માનનારૂં નીવેદન કરતાં જણાવે છે કે વીરોધ દિનની સફળતાથી બીન-યુરોપીયનોને સંતોષ થયો છે. કે ઘણા લોકો જેઓએ તેમાં સામેલ થવાનો ઇરાદો રાખ્યો હતો તેઓએ સરકાર ની ધમકીઓ આપનારી ચાલ બાજીને લીધે માંડી વાળ્યું હતું. સરકાર તરફથી લોકોને પોતાની નોકરીઓ ગુમાવી બેસવાની ધમકી આપવામાં આવી હતી અને સત્તાધારી નેટીવો સરકારની એ ધમકીઓમાં સામેલ થયા હતા. વીરૂદ્ધમાં ભલે ગમે તે કહેવાતું હોય પરંતુ બીન-યુરોપીયનોને વીરોધ દિનની સફળતાથી સંતોષ થયો છે અને સાઉથ આફ્રિકાને તેમજ બહાર ની દુનીયાને તેઓએ બતાવી આપેલું છે કે એક ન્યાયના સવાલ પર જો તેઓ એકસંપ થઇ ઉભા રહે તો શું કરી શકે. વીરોધના સઘળાં અન્ય પગલાં નીષ્ફળ નીવડયા પછીજ તેઓ એ આ પગલું લીધું હતું. તેઓને લાગ્યું કે એજ ભાષા સરકાર સમજી શકે તેમ છે. વધુમાં ડૉ. મોરોકાએ જણાવ્યું કે કાયદો અને સુવ્યવસ્થાને માટેનું અમારૂં માન અમે કંઈ અમુક ખાસ પ્રસંગોએ જ બતાવતા નથી. અમારા સ્વભાવમાંજ એ રહેલું છે અને પરદેશથી આવનારાઓએ પણ અમારે વીષે ચર્ચા કરતાં એ વસ્તુનો ઉલ્લેખ કરેલો છે પરંતુ જ્યાં કાયદા જ એવા હોય કે જે તમે થઇ શકાય તેમ નહિ હોય, ત્યાં તેના ઉલ્લઘનની વાતજ શી કરવાની હોય. ન્યાય અને અદલઇન્સાફને ચાહનારા અમે સૌ ભવીષ્યમાં આજના કરતાં પણ વધારે સંગઠીત થઇશું.

વસ્તીનું રજીસ્ટર

યુનીયન પાર્લામેન્ટે પસાર કરેલા પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એકટની રૂએ યુનીયનની આખી વસતીનું રજીસ્ટર કરવા અગાઉ એક માર્ગદર્શક રજીસ્ટર તૈયાર કરવા વસતી ગણત્રીની ઓફીસ તરફથી સરકારી નોકરોપર ૫૦,૦૦૦ થી ૬૦,૦૦૦ ફોર્મો મોકલવાં શરૂ કર્યો છે. આ અખતરા તરીકેનું રજીસ્ટર કરવાનો હેતુ રજીસ્ટ્રેશન કરનારા અમલદારોને તેની યોજનાનો કંઈક અનુભવ આપવાનો છે. પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એકટની રૂએ વસતીના રજીસ્ટર માટે જરૂરી માહીતી આવતાં વર્ષના સેનસસ ફોર્મોમાથી મેળવવામાં આવશે. પાંચવર્ષી સેન્સસ નો વખત આવતા મે માસમાં થાય છે જ્યારે નેટીવ વસતીનું પણ સેન્સસ લેવામાં આવશે.

માર્ગદર્શક યોજનાને માટે સરકારી નોકરો અને સાઉથ આફ્રિકન રેલવેના પગારદાર સ્ટાફને પસંદ કરવામાં આ વ્યા છે. એ રજીસ્ટરમાં 'સરકારી નોકરો અને તેઓના કુટુમ્બોનો સમાવેશ થશે પરંતુ નેટીવોનો તેમાં સમાવેશ નહિ થાય. દરેક ગોરા, એશીયાટીક અને કલર્ડ જે આખો વખત સરકારી નોકરીમાં હશે તેનો સમાવેશ થશે. કુટુમ્બોની ગણત્રીના ફોર્મોમાં અગીયાર સવાલો પુછવામાં આવ્યા છે. નામ, કુટુમ્બના વડા સાથે નું સગપણ, જાતી. લીંગ, જન્મ ની તારીખ, ઉમર (વર્ષ અને મહિનો), વીવાહિત કે અવીવાહિત, જન્મસ્થળ, સાઉથ આફ્રિકામાં જન્મેલ નહિ હોય તો યુનીયનમાં કયારે આવ્યા, હાલ કયા દેશના વતની છે અથવા કયા દેશનું નાગરીકત્વ ધરાવે છે અને સામન્ય રહેઠાણ કયાં છે.

સીટી કાઉન્સીલ અને હીંદીઓ

'નાટાલ મરકયુરી' જુલાઇ તા. ૫ મીના અંકમાં નીચે પ્રમાણે લખે છે:

સોમવારે ડરબન સીટી કાઉન્સીલે ૨૧ વર્ષની અને તેની ઉપરની વયના પાંચ વર્ષની અથવા એથી ઓછી મુદતની નોકરી કરનારા મ્યુનીસીપાલીટી ના નોકરો, જેઓ વીરોધ દિને કામ પર નહોતા ગયા, તેઓને નોકરી પર થી કાઢી મુકવાનો ઠરાવ કર્યો છે. જુન તા. ૨૬ મીના કામ પર નહિ ગયેલા મોટા ભાગના લોકો હીંદીઓ હોવાથી કાઉન્સીલરોએ તેઓની નોકરી ની મુદત પુરી થયે તેઓની જગ્યાએ નેટીવોને રાખવાની નીતી અખત્યાર કરવાનું સ્વિકાર્યું છે. અગત્યના કામો પડી ભાંગતા અટકાવવાને અથવા પોતાની સત્તાને નોકરો તરફથી માન આપવામાં આવે તેની ખાત્રી રાખવા સીટી કાઉન્સીલને શિસ્તના પગલાં લેવાનો હક છે તેની કોઇથી ના નહિ કહી શકાય. વળી ડરબનના મેયરે કહ્યું તેમ, "હીંદીઓ ડરબનપર સત્તા ન ચલાવે" તેને માટે જરૂરી પગલાં લેવાની જરૂર છે, એવા કાઉન્સીલરોના મતને પણ ગોરા પ્રજામતનો મોટા પ્રમાણમાં ટેકો મળશે. એવો તાત્કાલીક ભય જો હોય તો કાઉન્સીલરોની વલણ બેશક વાજબી ગણાય. પોતાના નોકરીના કલાકો દરમીયાન રાજકીય ચળવળ થતી અટકાવવાના પગલાં લેવાનો પણ કાઉન્સીલને દેખીતી રીતે હક છે. પરંતુ જો તે એ પગલું લે તો તેણે તેનો અમલ સામાન્ય રીતે કરવો જોઇએ, અમુક વર્ગનાજ લોકોપર નહિ. એ બાબતમાં તેની સત્યનીષ્ઠા અને નીષ્પક્ષપાતની પરિક્ષા કરવા ખાતર કાઉન્સીલરોએ પોતાને જ એક સાદો પ્રશ્ન પુછવો જોઇએ: દાખલા તરીકે, નેશનલીસ્ટો તરફથી આ દેશનું બંધારણ ઉથલાવી પાડવાનો પ્રયત્ન થાય તો તેની સામે ગોરા નાગરીકો તરફથી જાહેર કરવામાં આવેલા વીરોધ દિનમાં જો, મ્યુનીસીપાલીટીનાં યુરોપીયન નોકરો, સામેલ નહિં થવાની અગાઉથી ચેતવણી આપવામાં આવ્યા છતાં પણ સામેલ થાય, તો તેઓ શું કરે? આ સહેલાઇથી બની શકે એવી વસ્તુ છે. તો શું પાંચ વર્ષની અંદરની મુદતના પોતાના યુરોપીયન નોકરોને પણ તેઓ કાઢી મુકશે ખરા? તેમ કરે તેનો સંભવ જોકે ઘણો ઓછો છે, પરંતુ ધારો કે કદાચ કરે તો આવતી ચુંટણીમાં આખી સીટી કાઉન્સીલજ બદલાઇ જવાનો ઘણો સંભવ રહે! પ્રજાના નેતાઓ આ પ્રમાણે અનુકુળતાને ખાતર સિદ્ધાંતનો ત્યાગ કરી દે છે અને લોકો લોકો વચ્ચે ભેદ પાડે છે, એજ આ દેશમાં જાતી જાતી વચ્ચે અશાંતીનું કારણ છે.

કાઉન્સીલ જાણી કરીને બેકારીઓ નો સંઘ ઉભો કરી રહી છે, જેને આખરે પ્રજાએજ નીભાવવો પડશે, એ હકીકત ઉપરાંત, કામ અટકાવી દેવાને માટે જેઓ મુળ જવાબદાર હતા તેઓનેજ સજા મર્યાદિત કરવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો નથી. તેને બદલે ધમકીઓનો ખરો ભય હોવા છતાં જુન તા. ૨૬ મીએ કામે નહિ ગયેલા ન્હાનીવયના સઘળાને, અપવાદ સીવાય, નોકરીપરથી બરતરફીની નોટીસો આપવામાં આવનાર છે. સજાની જરૂર જ હોય તો ગેરહાજર રહેલા સઘળા બીન-યુરોપીયનોનો એક દિવસ નો પગાર કાપી લેવો બસ ગણાય. આ રીતે તો સીટી કાઉન્સીલ ડરબન માં રાજવહીવટની ચાલતી આવેલી સુંદર પ્રથાની વીરૂદ્ધ જઇ આ પ્રસંગે વધારે પડતી કડકાઈ બતાવી રહી હોવા માટે ટીકાને પાત્ર થઇ પડશે.

નાટાલ ચેમ્બર ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીસ

નાટાલ ચેમ્બર ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ મી. એફ. પેપરકોર્ને, અખબારને મુલાકાત આપતાં જણાવ્યું હતું કે વીરોધ દીન ના કામે નહિ ગયેલા અમુક હીંદીઓને નોકરી પરથી કાઢી મુકવાના કાઉન્સીલ ના ઠરાવની તેમની ચેમ્બરે ચર્ચા કરી હતી અને સૌએ ઘણા કાઉન્સીલરોએ બતાવેલી જાતી દ્વેશની લાગણીને વખોડી કાઢી હતી. તેમણે કહ્યું: "અમારામાંના કેટલાકને લાગ્યું હતું કે કાઉન્સીલે ઘણીજ કડકાઈ વાપરેલી છે અને જો યુરોપીયન નોકરો સંડોવાયા હોત તો તેઓએ આવું પગલું લેવાની હિંમત નહિ કરી હોત.

વીરોધ દિને ગેરહાજર રહેલાઓપર વાળવા માં આવી રહેલું વેર

મેયરે લીધેલી દુશ્મની ભરેલી વલણ

"હીંદી તત્વોને ડરબનપર રાજ ચલાવવા દેનાર નથી" જુન તા. ૨૬ મીના વીરોધ દીને ગેર હાજર રહેલા અમુક હીંદીઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાનો ઠરાવ કરવા ડરબન સીટી કાઉન્સીલની ગયા સોમવારે મળેલી સભામાં ડરબનના મેયર કાઉન્સીલર કેન કલાર્કે આ શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા. તેમણે વધુમાં કહ્યું: "મ્હે હિંદથી આ વેલા એક ખબર વાંચ્યા છે કે હિંદીઓ આફ્રીકાના પુર્વ ભાગના સમુદ્રનો કબજો લેવા માંગે છે.. અને આ લાંબા ગાળાની યોજનામાં ડરબનનો પણ સમાવેશ થાય છે એમ મને લાગ્યા વિના રહેતું નથી. હોળીનું નાળીયર બનાવવામાં આવેલા કેટલાક નીર્દોષ લોકોને દુઃખી થવું પડે એ કમનસીબી છે."

કાઉન્સીલના ઠરાવની અસર એ થશે કે ૨૧ અને એથી ઉપરની વયના બીન-યુરોપીયન નોકરો જેઓએ પાંચ વર્ષ અને એથી ઓછી મુદતની નોકરી કરેલી છે તેઓમાંના જે વીરોધ દીને ગેરહાજર રહ્યા હતા તેઓને નોકરી પરથી કાઢી મુકવામાં આવશે. એ સીવાયના જે ગેરહાજર રહ્યા હશે તેઓને સખત ધમકી આપવામાં આવશે અને એક દિવસનો પગાર કાપી લેવા માં આવશે.

મોટા ભાગના નેટીવો કામપર ચડ્યા હોવાથી કાઉન્સીલે વધુમાં એવો ઠરાવ કર્યો છે કે હીંદીઓની નોકરીની મુદત પુરી થતાં તેઓની જગાએ નેટીવોને લેવામાં આવે.

વીરોધ દીનનાં હીંદીઓએ લીધેલા ભાગ વીષે કાઉન્સીલરોએ સખત વીચારો દર્શાવ્યા હતા.

ડેપ્યુટી મેયર મીસીસ એ. એમ. જી. મેયટમે સુચના કરી હતી કે આ બાબતપર ફરી વીચાર થવો જોઇએ. કેટલાક પ્રમાણમાં ધમકીઓ આપવા માં આવી હતી. છતાં કામે ન આવ્યા તેથી સખત પગલાં લેવાવાં જોઇએ પરંતુ નોકરી પરથી કાઢી મુકવા એ અન્યાય ગણાય. એવી સજાથી ઘણાને મોટી હાડમારી ભોગવવી પડશે.

કાઉન્સીલર એમ. સ્પનીયર મારસને કહ્યું: "સૌથી વધારે મજુરો રાખ નારાઓમાં ડરબન સીટી કાઉન્સીલ એક છે અને તેણે આ બાબતને ગંભીર તાથી ધ્યાન દેવું જોઇએ. જો પ્રાર્થના ને માટે જ રાષ્ટ્રિય દીન પાળવો હતો તો રવીવાર શું ખોટો હતો. કેટલાંક અગત્યનાં કામો અટકી પડ્યાં હતા. હિંદી નોકરોને ખબર હોવીજ જોઇએ કે તેઓ શું કરી રહ્યાં હતા. તેઓને સો ટકા પોલીસની રક્ષણની ખબર હતી, તેમ છતાં તેઓએ પોતાના રાજ કીય નેતાઓનું માન્યું અને ઘેર રહ્યા. આપણે દ્રઢ રીતે તેઓને બતાવી આપવું જોઇએ કે અમારા ધરમાં અમે માલીક છીએ.

હિંદી નોકરોની એસોસીએશનના સેક્રેટરીએ હિંદીઓ નોકરીપર નહિ ચડ્યા તેને માટે મ્યુનીસીપાલીટીના એક અમલદારનો વાંક કાઢવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. કાઉન્સીલર જે જોન્સ્ટને કહ્યું: જે બન્યું હતું એથી આ તદન ઉલટી જ વાત છે. આપણે આપણા ખાતાં ઓના મુખીઓને ટેકો આપવો જ જોઇએ. આ તો યુરોપીયન કોમ ઉપર સીરજોરી કરવા જેવું છે અને હું તે સાંખવા તઇયાર નથી.

કાઉન્સીલર ઈ. લ્હેઇટન બ્લેકે કહ્યું: શાંત હતું. ધમકીથી હીંદીઓ કામે નહોતા ગયા એ વાત હું માની શકતો નથી, સાડા આઠ વાગે જ્યારે શહેર પોલીસોથી ભરેલું હતું ત્યારે પણ તેઓ કામપર નહિ ગયા. આપણા અમલ દારોએ શિસ્ત જાળવવાની છે અને અમુક નોકરોને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાની તેઓની ભલામણોને આપણે ટેકો આપવો જ જોઇએ.

કાઉન્સીલર એ. એસ. રોબીનસને કહ્યું: જેટલા ગેરહાજર રહ્યા હતા તે સઘળાને નોકરીપરથી કાઢી મુકવા

બહેરા કાનપર પડેલી અપીલ

ડરબનના પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયન નાગરીકોની સહીઓ સાથે નીચેનો પત્ર સોમવાર જુલાઇ તા. ૩ જીના 'નાટાલ મરકયુરી'માં પ્રસિદ્ધ થયો હતો:

સાહેબ,—એવા ખબર પ્રસિદ્ધ થયા છે કે જુન તા. ૨૬ મીના પ્રાર્થના અને સોગના દિને જે નોકરો નોકરીપરથી ગેરહાજર રહ્યા હતા તેઓમાં ના કેટલાકને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાનો ડરબન સીટી કાઉન્સીલ તથા બીન-યુરોપીયન મજુરો રાખનારા અન્ય માલીકો વીચાર કરી રહ્યાં છે. કમનસીબે કેટલાંક માલીકો તો એ પગલું લઈ પણ ચુકેલા છે.

અમે જણાવવા ઇચ્છીએ છીએ કે તે દીવસે લેવાયેલું પગલું સીધું માલીકો વીરૂદ્ધ હડતાળ પાડવાને નહોતું લેવાયું પરંતુ નવા કાયદાઓ સામે વીરોધ દર્શાવવા લેવાયું હતું કે જે કાયદાઓ ઘડવામાં બીન-યુરોપીયનોને કશો અવાજ નહોતો.

ગયા સોમવારે બીન-યુરોપીયનોએ લીધેલાં પગલાંનું ખરા ખોટાપણું ગમે તે હોય પરંતુ એક માણસનું રોજીનું સાધન છીનવી લેવું અને ઘણા દાખલાઓમાં ઘરબાર વીનાનો કરી મુકવો એ ઘણું આકરૂં પગલું ગણાય જે ખ્રીસ્તી ધર્મમાં ઉદારતા ગણાય છે તેને અનુસાર ગણી નહિ શકાય.

માલીકોને તેઓના એ પગલાંને ફરિ વીચારવા અમે વીનવીએ છીએ, કેમકે, અમને લાગે છે કે આ વેળાએ ક્ષમા આપવાથી માલીકો અને જેઓ પોતાની રોજી માટે તેઓ પર આધાર રાખી રહ્યા છે તેઓ વચ્ચે સદ્ભાવના વધશે એટલું જ નહિ પરંતુ જાતી જાતી વચ્ચેની ઉશ્કેરાયલી લાગણી પણ શાંત પડશે. (સહીઓ) ડો. મેબલ પાલ્મર; ટી. જે. વી. ઇનમેન (ડરબનના આર્ચડીકન એમ. એ. ફેનીન, બી. એ., પ્રો હેન્રી પોલક; ડો. બી. એમ. નારબથ; હમફ્રી જોન્સ; રેમન્ડ આરડી; રેવ. ડબલ્યુ. આર. એવન્સ' પ્રો. જે. ડી. ક્રીજ; ઇ. પી. રીમ, બી એ.; રેવ. એ. જે. વેસ્ટર્ન; એસ. એમ. વેડલી; વી. હનકીન, એમ. એ.; પ્રો. આર. જે. રેનોલ્ડ; એ. વી. એવન્સ; એફ. ગ્રમ. મેકડોનલ્ડ, એમ. એ.; મારજરી ફ્લેમીંગ; રેવ. ડબલ્યુ. વોરમીંગટન; ઇ. પી. રીમ, એમ. એસ. સી.; ડો. ટી. ડબલ્યુ. રેનડોલ.

આ બાબતપર ફરિ વીચાર થવો જોઇએ કેમકે એક જ વર્ગને સજા ભોગવવી પડે છે. ટુંકી મુદત થયા નોકરી કરનારાઓ લાંબી મુદત થયાં નોકરી કરનારાઓથી દોરવાય એ દેખીતી વસ્તુ છે. લાંબી મુદતની નોકરી કરનારાઓ જ ખરી રીતે વધારે દોષિત છે. આપણે સખત પગલું લેવું જોઇએ પણ તે હપ કાથી પર હોવું જોઇએ.

કાઉન્સીલર આર. એ. કારટેએ કહ્યું: હું વીરોધ દીને બપોરે બે વાગે ડરબનના રસ્તાપર ફરતો હતો બધું

જોઇએ. તેઓને રક્ષણ આપવામાં આવ્યું હતું પરંતુ તેઓને કામપર લઇ જવામાં આવે તો પણ તેઓ કામ કરવા તઇયાર નહોતા. અંતમાં તેમણે નેટીવની વાત ટાંકી કહ્યું "હિંદીએ અમને છેતરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. કતલ ખાનામાં બકરાના જેવી તે અમારી સ્થિતિ કરવા માંગતો હતો."

મ્યુનીસીપલ અમલદારનો વાંક

ડરબન ઇંન્ડિઅન મ્યુનીસીપલ એમ-પ્લોયીઝ સોસાયટી જે સીટી કાઉન્સીલ ના ૨૪૦૦ હિંદી નોકરોની સંસ્થા છે તેણે, અમુક નોકરોને કાઢી મુકવાની ફાઇનેન્સ કમીટીએ કરેલી ભલામણના સંબંધમાં ટાઉન કલાર્કને જવાબ આપ્યો હતો કે જુન તા. ૨૬ મીએ તેઓ કામપર નહિ ગયા તેનું કારણ રાજકીય નહોતું પણ મ્યુનીસીપાલીટી ના એક અમલદારની વલણને લીધે તેઓ કામે નહોતા ગયા. સોસાયટીએ જણાવ્યું કે મ્યુનીસીપલ અમલદારની વલણના કારણે સોસાયટીના સેક્રેટરીને સોમ્ટસુ રોડ પોલીસ સ્ટેશને લઇ જવા માં આવ્યા હતા. સોસાયટીએ કોઇ પણ નોકરને કામે નહિ જવાનું ઉત્તેજન આપ્યું નહોતું. સેક્રેટરીએ વીરોધ દીન ના આગલા દીવસે (રવીવારે) નોકરોને ખાત્રી આપી હતી કે તેઓને પુરતું રક્ષણ આપવામાં આવશે.

તેઓએ કહ્યું હતું કે તેઓ કામપર જવા ખુશી હતા અને રાજકીય પ્રચાર ની તેઓ પરવા કરતા નહોતાં. પરંતુ સફાઇ કામ કરનારાઓને ખુલ્લા રસ્તા પર કામ કરવાનું હોઇ તેઓને પોતા ના જાનનો ડર હતો.

વીરોધ દિનના બનાવો વીષે સો-સાયટીએ જણાવ્યું હતું કે: અમારા સેક્રેટરી મેગેઝીન બેરેકસમાં મ્યુનીસીપલ અમલદાર પાસે માણસોને કામે જવાનું ઉત્તેજન આપવામાં તેને મદદ કરવા ગયા હતા. તે કશી પણ સુચના કરી શકે તે પહેલાં તેને બેરેકસમાંથી નીકળી જવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો અને પોલીસને બોલાવવામાં આવી અને તેમ ને સોમ્ટસુ રોડ પોલીસ સ્ટેશને લઇ જવામાં આવ્યા.

આ અતિ કમનસીબ બનાવથી લોકો ની લાગણી દુખાઇ અને આ બનાવ નહિ બનવા પામ્યો હોત તો મેગેઝીન બેરેકસનો એક એક માણસ કામે ગયો હોત.

સોસાયટીએ સીટી કાઉન્સીલને કંઈ પણ ઠરાવ પર આવે તે પહેલાં સો-સાયટીના પ્રતિનિધીઓને મુલાકાત આપવા વીનંતી કરી હતી.

હીંદીઓમાં ગંભીર બેકારી

'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ' લખે છે કે હિંદીઓમાં બેકારી ઘણી ગંભીર છે અને ડરબન સીટી કાઉન્સીલના ઠરાવ થી તેમાં વધારો થશે.

આજે ડરબનના ડીવીઝનલ ઇંન્સપેક ટર ઓફ લેબરના દફતરપર ૭૦૦૦ હીંદી બેકારો નોંધાયા છે. ઘણા હીંદી ઓ તો બેકાર થયા બાદ પોતાના નામો નોંધાવતા નથી. ડરબન એકલા માંજ બકારોનો બીન સત્તાવાર આંકડો ૮૦૦૦નો થાય છે.

આવતા માસમાં હીંદી બેકારોના આંકડા વધી જશે કેમકે સીટી કાઉન્સીલ ઉપરાંત ડરબનની ઓછામાં ઓછા ત્રણ પેઢીઓએ વીરોધ દીને ગેરહાજર રહેલા નોકરોને કાઢી મુકાયા છે. એક રોસબરો પેઢીએ ૭૫, એક જેકબસની

પેઢીએ ૧૭૦ અને બીજી જેકબ્સની પેઢીએ ૨૦ને કાઢી મુકયા છે.

હીંદીઓની જગ્યાએ નેટીવોને રાખવાનો વીચાર કરવામાં ડરબન સીટી કાઉન્સીલ યુદ્ધ બાદ વધી રહેલી સામાન્ય નીતીને અનુસરી રહી છે, આંકડાઓ બતાવે છે કે કેટલાંક મોટા ઉદ્યોગો જે હીંદી મજુરી પર આધાર રાખતાં હતાં અને હડતાળો અને તકરારોથી તેઓના કામમાં હરકત આવ્યા કરતી હતી તેઓ એક સામટા અથવા ક્રમે ક્રમે નેટીવોને રાખવા લાગ્યાં હતા.

ડરબનના મજુરીના એક સલાહકારે 'ડેલી ન્યુઝ'ને જણાવ્યું હતું કે ડરબનના માલીકો હીંદીઓને નોકરી પર રાખતાં સંકોચાય છે કેમકે તેઓ પોતાના કામની સાથે કશો સબંધ નહિ ધરાવતી હોય એવી ચળવળોમાં સંડોવાય છે. ૧૯૪૬ની સત્યાગ્રહની લડત અને છેલ્લી વીરોધ દીનની હડતાળ તેનો દાખલો છે. આ દેખાવોમાં ભાગ લેનારાઓની ફરિયાદો એવી છે કે જે પગારોમાં વધારો કરવાથી કે નોકરીની સ્થીતિમાં સુધારો કરવાથી દુર થાય તેવી નથી. વધારે જવાબદાર નેતાઓને ડરબનમાં હીંદી બેકારોની સંખ્યા વધી જવાની ધાસ્તી લાગી રહી છે.

રાઉન્ડ ટેબલ કૉન્ફરન્સ વિષે વધુ

રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં ભાગ નહિ લેવાના પોતાના નીર્ણયપર પ્રીટોરીયા સાથે હીંદ સરકારને થએલા વ્યવહારની વધુ વીગતો લંડનની હીંદના હાઇ કમીશનરની ઓફીસ તરફથી બહાર પાડવામાં આવી હતી. સા. આ. ની સરકારે જણાવ્યું હતું કે ગ્રૃપ એરીયાઝ બીલનું સુચન જાન્યુઆરી તા. ૨૦મીએ પાર્લામેન્ટમાં તખ્તપરથી થએલા ભાષણમાં કરવામાં આવ્યું હતું અને તેનો હેવાલ સઘળા અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થયો હતો.

હીંદ સરકારે જણાવ્યું હતું કે તેનું ધ્યાન એ બાજુ તરફ ખેંચવામાં આવ્યું નહોતું તેથી આ બીલ લાવવાના ઇરાદાની તેને અગાઉથી ખબર હતી એવી દલીલનો તે ઇન્કાર કરે છે. હીંદે કરેલા છેલ્લાં નીવેદનની વીગત એ પણ જણાવે છે કે યુનીયન સરકારે એવું સુચવ્યું હતું કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ સપટેમ્બર તા. ૧૫ અને નવેમ્બર તા. ૧૫ના વચગાળામાં ભરવી જોઇએ. યુનીયન સરકાર ગ્રૃપ એરીયાઝ બીલનો અમલ ડીસેમ્બર પહેલાં થાય એવું માનતી નથી.

યુનીયન સરકારે રજુ કરેલા અમુક મુદ્દાઓનો જવાબ આપતાં હીંદ સરકારે પોતાનાં છેલ્લાં એક નીવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે, ગ્રૃપ એરીયાઝ બીલ પસાર થવાથી હીંદમાં અને યુનીયનમાં વસતા હીંદીઓમાં ઘણો વીરોધ થયો છે. હીંદીઓ વીરૂદ્ધ કાયદો લાવવાનું રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ મળતાં સુધી મોકુફ રાખવાની હીંદ સરકારની માગણી યુનીયન સરકારે કબુલ રાખી હોત તો એ કોન્ફરન્સના પરિણામને વીષે હીંદમાં આશાની લાગણી પ્રવર્તેલી હોત એટલું જ નહિ પરંતુ હીંદ અને પાકીસ્તાનના વતનીઓપરના પ્રતિબંધો વધારવાને બદલે ઘટાડવાની હીંદ સરકારની 'સુચનાઓને ધ્યાન દેવાનું યુનીયન સરકારના પ્રતિનિધીઓને વધારે સુગમ થઇ પડયું હોત.

હીંદ સરકારે જણાવ્યુ હતું કે નવો કાયદો યુનીયન સરકાર પોતાની ઇલાયદાપણાની નીતીને વળગી રહેવા માગે છે તેનો સ્પષ્ટ પુરાવો આપનારો છે.

આ સંજોગોમાં હીંદ સરકાર પોતાની દલીલને વળગી રહે છે કે સુચવાયેલી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ જો હવે ભરવામાં આવશે તો તે એક તરફી થશે અને તેમાં હીંદે ભાગ લેવાથી કશો અર્થ નહિ સરે.

સ્ત્રીશક્તિ

જે સમાજમાં સ્ત્રીઓ સુધરે છે તે સમાજ જલદી પ્રગતી સાધે છે. કેળવણીના અભાવ અને રૂઢીઓને કારણે સ્ત્રી પુરૂષ કરતાં પાછળ રહી ગઇ છે. સ્ત્રીને પણ પુરૂષો જેટલી સરખી તકો મળે તો તે પણ તેટલી જ આગળ વધી શકે. ઈંગ્લાંડ, ફ્રાંસ અને અમેરીકામાં સ્ત્રીઓ ઘણી આગળ વધી છે; દરીયો તરવામાં, વીમાન લીઘામાં આગળ ગઇ છે. બાવીસ માઇલની લાંબી ખાડી પણ સ્ત્રી ઓળંગી ગઇ છે. જોન ઓફ આર્ક, ઝાંસીની રાણી કુશળ સૈનીકો અને મુત્સદ્દી હતાં. સ્ત્રીઓમાં કુદરતી ખામી રહી છે એ માન્યતા ખોટી છે.

પુરૂષ વર્ગે સ્ત્રીને પોતાનું આનંદ ભોગનું સાધન બનાવી. તેને ખુશ રાખવા તેણે જાતજાતનાં આકર્ષણો ધર્યાં, અલંકારો પહેરાવ્યા. સ્ત્રીઓએ અજ્ઞાનથી આ બંધનને ભુષણ માની લીધાં. હજારો વરસની રૂઢી અને અજ્ઞાને સ્ત્રીને હું નીબળ છું એમ માનતી કરી દીધાં.

પરંતુ સ્ત્રીઓ એ નીર્બળતા તજીને પુરૂષની બરોબરી કરે તેવાં સમાજનાં કામો કરી બતાવ્યાના દાખલા આપણી પાસે જ છે. ગંગાબહેન હાલ બોચાસણમાં કામ કરે છે. તેમણે સત્યાગ્રહની લડત વખતે પુરૂષો ન કરી શકે એવાં કામ કર્યાં હતાં. નીપાણીના હીરાબહેન પોતે અશીક્ષિત છે, પણ સેવાનું સુંદર કામ કરે છે.

પરમાત્માએ સ્ત્રી અને પુરૂષ બંનેને મન અને બુદ્ધિ આપેલાં છે. તેમાં પણ સ્ત્રીઓએ સારી પ્રગતી સાધ્યાના દાખલા છે. મુક્તાબાઇ, જનાબાઇ, મીરાં વગેરેનાં નામ પ્રખ્યાત છે.

તેથી સ્ત્રીઓએ પોતાને હલકી ન સમજવી. તેમણે આત્મવીશ્વાસ રાખવો. પુરૂષોની જેમ સ્ત્રીઓને પણ સમાન તક મળે તો તેઓ પણ એટલી જ પ્રગતી સાધી શકે. તેમને સમાન તક, સમાન સાધન, સમાન કેળવણી મળવાની જરૂર છે.

એક વખત સીંહ અને પુરૂષ વચ્ચે કોણ જોરાવર એવો વીવાદ થયો. તેમાં તેઓ એક ગામમાં આવી ચડયા. ત્યાં દરવાજા પર સીંહને નીચે પાડી ઉપર ચઢી બેઠેલા પુરૂષનું ચીત્ર હતું. પુરૂષે કહ્યું: "જો, કોણ બળવાન છે?" જવાબ મળ્યો: "માણસે દોર્યું છે." સીંહે કહ્યું, "તેથી જ માણસને વીજેતા ચીતર્યો છે. સીંહે ચીત્ર દોર્યું હોત તો ઉલટું જ હોત." આ રીતે ગ્રંથોમાં સ્ત્રીઓને હલકી ચીતરવામાં આવી છે, કેમ કે ગ્રંથ લખનારા પુરૂષો હતા.

એક ભકતે ગાયું છે:

> નારીકો નીંદો નહીં, નારી નરકી ખાન;
> જીસ ખાનમેં પેદા હુવે, ભીષ્મ, રામ, હનુમાન.

શીવાજી, નેપોલીયન, સીકંદરને મહાન બનાવનાર તેમની માતાઓ હતી. દેશને, સમાજને ઘડનાર માતા છે. માતા એ ઉત્તમમાં ઉત્તમ શીક્ષક છે, સંસ્કાર દેનાર છે. સ્ત્રીઓ તરફ આદરભાવને બદલે આજે એમને ભોગવીલાસનું સાધન માની તેમનું અપમાન થઇ રહ્યું છે. સ્ત્રીઓના સ્વયંવર રચાય, એક સ્ત્રી માટે ઘણા રાજાઓ આવે, લડાઇ કરે, હરણ કરી જાય. આ બધું સ્ત્રીઓનું અપમાન છે. અખબારો, માસીકો, ચોપાનીયાં વગેરેમા સ્ત્રીઓનાં નઠારાં ચીત્રો મુકી વાચકોને આકર્ષવામાં આવે છે. આમાં સ્ત્રીઓ પ્રત્યે આ દષ્ટિથી જોવાનું છે? સ્ત્રીઓ પ્રત્યે. આવી દષ્ટિ રાખવાથી સમાજનું અધઃપતન થાય છે.

સ્ત્રીમાં માતૃત્વને કારણે વાત્સલ્યપ્રેમ ભરેલો છે, અને તેથી સ્ત્રીઓ મહાન હીંમત અને સાઝ દાખવી શકે છે. સહનશકિત, ત્યાગ વગેરે ગુણો એમાંથી પેદા થાય છે. ગરીબ માતા હશે પણ પોતે ઓછું ખાઇ પોતાના બાળકને ખવડાવશે, ભીનામાં સુઇ બાળકને કપડું વીંટાળશે. આ ત્યાગ અને સેવાને કારણે માતા મહાન છે માતાના આ પ્રેમને બાળકમાં મર્યાદિત ન કરતાં વ્યાપક કરવાનો છે. એમાં માનવતા સમાયેલી છે. બીજાંનાં બાળકને પોતાનાં બાળકો સમાન ગણી તેમને કેળવણી આપો; તેમની સંભાળ લો, તેમની પ્રગતીમાં સહાય કરો.

સ્ત્રીઓ પોતાના બાળક પ્રત્યે પ્રેમ ધરાવે છે તે કારણે તેણે કેવાં કેવાં મહાન નડરતાનાં કાર્યો કર્યાં છે! અંગ્રેજી ભણતો ત્યારે એક પાઠયપુસ્તકમાં વાત આવતી કે બાળકો ખેતરમાં રમતાં હતાં અને સ્ત્રીઓ કામ કરતી હતી. તે વખતે ગરૂડ આવીને એક બાળકને ઉપાડી પહાડ ઉપર ઉડી ગયું. બધા પુરૂષોએ પર્વત પર જઇ બાળક લઇ આવવા પ્રયત્ન કર્યો પણ બધા જ નીષ્ફળ થઇને પાંછા ફર્યા. પણ બાવરી બનેલી બાળકની માતા પર્વત પર ગઇ અને જીવના જોખમે બાળકને પર્વત પરથી પાછી લઇ આવી.

બીજું ઉદાહરણ શીવાજીના વખતનું છે. શીવાજી કીલ્લાઓ એટલા મજબુત અને પાકા બનાવતા કે કોઇ એના પર ચડી કે ઉતરી શકે નહીં. સાંજ પડતાં આરતી પછી કીલ્લા બંધ થતા અને પછી ગમે તે આવે—ખુદ શીવાજી મહારાજ આવે તો પણ એ ખુલતા નહીં. એક દીવસ હીરા નામની એક રબારણ દુધ વેચીને મોડી આવી. દરવાજા બંધ થઇ ગયા હતા. હીરાએ દરવાનને દરવાજો ઉઘાડવા વીનંતી કરી. બાઇ ઘણું કરગરી, પણ દરવાજો ઉઘડયો નહીં. હીરાનું બાળક ઘેર હતું તેને ચીંતા હતી કે તેનું ભૂખ્યું બાળક ટળવળતું હશે. ગમે તેમ કરીને તે કીલ્લો ચઢી અને ઉતરીને ઘેર જઇને બાળકને ધવડાવ્યે રહી. આસપાસના લોકોને આ વાત સાંભળી આશ્ચર્ય થયું. આ વાત શીવાજીને કાને ગઇ. શીવાજી મહારાજ વગેરે બાઇ જ્યાંથી ચઢી હતી તે જગ્યા જોવા ગયા. ત્યાંથી તો વીર પુરૂષો માટે ચઢવું—ઉતરવું મુશ્કેલ હતું. આમ વાત્સલ્યભાવ અઘરાંમાં અઘરાં કામો પણ કરી શકે છે.

સમાજના ઉત્કર્ષની જવાબદારી સ્ત્રીઓને માથે છે. ગૃહવ્યવસ્થા અને બાળઉછેરની જવાબદારી સ્ત્રીઓની છે. બહેનો આ જવાબદારી સમજી મહાન કામો કરવાની દષ્ટિ કેળવી દેશને અને જગતને પ્રેમ અને શાંતિ આપો અને સુખ મેળવો.

'હરિજનબંધુ'.

—રાજકોટમાં છેલ્લામાં છેલ્લી ઢબની હોસ્પીટલ ૧૦ લાખને ખર્ચે કરવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે.

—જુલાઇનું પહેલું સપ્તાહ એ રાષ્ટ્રીય સપ્તાહ ગણી તે દીવસોમાં વૃક્ષારોપણ કરવાનું ભારતની સરકારે નક્કી કર્યું છે.

બીડી-તમાકુનું વ્યસન

માનવ વ્યસનોના સમગ્ર ઇતિહાસમાં સીગારેટ પીવાનું જે ઘોડાપુર વેગે વધી રહ્યું છે, તેના જેવી ધ્યાન પાત્ર બીના એકે નહીં દેખાય. એક જ પેઢીમાં એ નવું વ્યસન જે વ્યાપકતાથી માનવજાત ઉપર સવાર થઇ બેઠું છે, તેનું ભાન પણ હજુ લોકોને થવા લાગ્યું નથી; તથા તેનાં પરીણામ પણ એવાં છે કે જે ઘણાને સમજાયાં નથી.

ગયે વરસે ૭ કરોડ અમેરીકનોએ ચાળીસ અબજ સિગારેટો પીધી હતી. ગણતરી મુજબ તે દેશમાં દર વરસે આઠ લાખ નવા પીનારા તે વ્યસનમાં જોડાય છે. દર ત્રણ પુરુષો, બે પુરુષ; દર પાંચ સ્ત્રીઓએ બે સ્ત્રીઓ, અને ચૌદ વર્ષની ઉપરના દર સાત છોકરાઓએ એક છોકરો સીગારેટ પીએ છે. અને દરેક જણ રોજની સરેરાશ ઓગણીસ સીગારેટ પીએ છે. અમેરીકનો દર વર્ષે તમાકુના વ્યસન પાછળ ચાલીસ કરોડ ડોલર, એટલે કે આજને હિસાબે બે અબજ રૂપીયા ખર્ચે છે. તે દેશના શીક્ષકોના પગાર પાછળ જે રકમ ખર્ચવામાં આવે છે, તે કરતાં તે રકમ બમણી થાય છે.

બધા જ દેશોમાં દર વર્ષે એ વ્યસન વધતુ જ જાય છે; જાણે માણસો વીમાન-વેગે પોતાની જાતને ધુમાડાના ગોટામાં જ કાયમ વીંટી દેવા માગે છે એ ધુમાડાના ગોટા દ્વારા માણસો પોતાનાં મોં અને ફેફસાંમાં કયો પદાર્થ ભરે છે? કાનને કારમાં લાગે તેવાં નામવાળાં રાસાયની દ્રવ્યો તેમાં હોય છે. તેમાંથી બે પદાર્થો બાબત પદાર્થવિજ્ઞાનીઓ ભારે શંકાની નજરે જુએ છે. તેમાંનો એક તે બેન્ઝોપાયરીન, કે જે શ્વાસનળીને મુખ્યત્વે અસર કરે છે; અને બીજો તે નાઇકોટીન.

નાઇકોટીન તો તમાકુનો મુખ્ય ઘટક છે. તે તત્ત્વની મોજુદગીથી જ તમાકુ તમાકુ બને છે અને બીજું ગમે તે પાંદડું બની રહેતું નથી.

સીગારેટ પીવામાં આવે છે, ત્યારે તેના નાઇકોટીનનો મોટો ભાગ તો હવામાં ઉડે છે; ત્રીજા ભાગ જેટલું નાઇકોટીન મોંમાં પેસે છે. ત્યાં તેમાંનું થોડુંક ચુસાઇ જાય છે. જેટલું ફેફસાંમાં જાય છે, તેમાંનો પાચમો ભાગ ત્યાં ચુસાઇ જાય છે. સીગાર પીએ ત્યારે ચારથી પાંચ સીગારેટ પીવા જેટલી નાઇકોટીનની અસર ગણવી; અને ચુંગી પીએ ત્યારે સીગાર કરતાં પણ થોડીક વધુ.

જેમ સળગતા ભાગનો તાપ વધારે, તેમ વધુ નાઇકોટીન શરીરમાં પેસે. તેથી જો વધુ ઝડપે સીગારેટ પીવામાં આવે, તો વધુ નાઇકોટીન શરીરમાં આવે; બમણી ઝડપથી પીવામાં આવે, તો દસ ગણું વધારે નાઇકોટીન શરીરમાં પેસે; તેમ જ છેક છેડા સુધી પીવામાં આવે, તો પણ વધુ નાઇકોટીન શરીરમાં આવે. કારણ કે છેડાના ભાગમાં અગાઉનો ધુમાડો પસાર થયો હોવાને કારણે આખી સીગારેટ કરતાં વધુ નાઇકોટીન જમા થયું હોય છે.

શુદ્ધ સ્વરૂપે એ નાઇકોટીન તીવ્ર ઝેર છે. સસલાના શરીર ઉપર તે ઝેરનું એક ટીપુ નાખો તેની સાથે જ તે વેગથી ઉછળી પડશે. બેથી સવાબે જેટલી સીગારેટનું નાઇકોટીન જો સીધું લોહીમાં ઇંજેક્ષનથી દાખલ કરવામાં આવે, તો માણસ તરત મરી જાય. રોજ તમે દસ સીગારેટનું એક પેક પીતા હો, તો અઠવાડીયે તમારા શરીરમાં ૪૦૦ મિલીગ્રામ જેટલું નાઇકોટીન શરીરમાં ખેંચો છો. એટલું નાઇકોટીન જો તમને એક જ ઇંજેક્ષનથી સીધું આપવામાં આવે, તો તમે બંદુકની ગોળીથી મરો તેટલી ઝડપે સ્વધામ પહોંચી જાઓ.

નાઇકોટીનમાંથી જંતુનાશક દવાઓ બનાવતાં કારખાનામાં અવારનવાર ઘણા પ્રાણઘાતક કેસો બન્યા કરે છે. એક કારીગર એક ટેબલ ઉપર બેઠો. તે ટેબલ ઉપર થોડું નાઇકોટીન ઢળેલું હતું. એ જ મીનીટમાં તે ભોંય ઉપર ગબડી પડયો અને તેનું મોં ભુરૂં ભુરૂં થઇ ગયું. તેને તરત દવાખાને લઇ જવામાં આવ્યો. ત્યાં તે સાજો થયો; પણ તે પાછો કારખાનામાં જઇ, પેલો નાઇકોટીનથી પલળેલો લેંઘો પહેરવા ગયો કે તરત ફરીથી સીધો જમીન ઉપર ગબડી પડયો અને તેને ફરી દવાખાને લઇ જવો પડયો.

સીગારેટ પીવા છતાં નાઇકોટીનને શરીરમાં દાખલ થતું રોકવાના ઉપાયો મોજવા લોકોએ વરસોથી પ્રયત્નો કર્યા છે. સીગારેટમાં જે ગળણી જેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે, તેનાથી થોડું નાઇકોટીન અવશ્ય ગળાઈ જાય છે. એક બીજી સીગારેટને જ ચાળણી તરીકે રાખવાના ઉપાયથી ૭૦ ટકા નાઇકોટીન ગળાઈ જાવ છે. બીજી પણ રીતો અજમાવાય છે, જેનાથી સાઠેક ટકા જેટલું નાઇકોટીન ગળાઈ જાય છે. પરંતુ એ ઉપાયોથી છેક છેડા સુધી સીગારેટ પીવાનું સહેલું બને છે, અને છેડા આગળના ભાગમાં વધુ નાઇકોટીન જમા થયેલું હોય છે.

અમેરીકામાં જે ચાલીસ અબજ સીગારેટો દર વર્ષે પીવાય છે, તેમાં રહેલું નાઇકોટીન જો સીધું શરીરમાં દાખલ કરવામાં આવે, તો અમેરીકાની કુલ વસ્તી કરતાં હજાર ગણી વધુ સંખ્યાના માણસોનો નાશ થઇ શકે!

જો નાઇકોટીન પોતે આવું તીવ્ર ઝેર છે, તો પછી સીગારેટ પીવાની ટેવથી માણસો મરી કેમ નથી જતા? કંઇક અંશે તેનું કારણ કોઈ પણ ઝેર કે આઘાતને અનુકુળ થતા જવાની શરીરની ખાસિયત છે. જોકે, એ ખાસિયત મુળ તો જીવનના સરંક્ષણ માટેની છે; તેને આવું નીરૂપયોગી ઝેર શરીરમાં દાખલ કરવા માટે વાપરવી કે વપરાવા દેવી એ બુદ્ધિમત્તા ન જ કહેવાય. ઉપરાંત ધુમાડા મારફતે તે ઝેર ધીમે ધીમે શરીરમાં દાખલ થતું હોવાથી તે એકસાથે મારક પ્રમાણમાં કદી શરીરમાં દાખલ થતું નથી. પરંતુ તેની હાનીકારક અસરો અવશ્ય થાય જ છે. જેમાંની મુખ્ય નીચે પ્રમાણે છે:—

૧. ગળું છણાતું: રોજની સરેરાશ ૨૮ સીગારેટ પીનારા સો માણસોની તપાસમાં ૭૩ નું ગળું કોઇ ને કોઇ સોજાવાળું જણાયું હતું, ૬૬ ને ખાંસી થઇ હતી, અને ૭ ની જીભ છણાયેલી હતી.

૨. પેટ અને પાચનક્રિયા: દરેક બીડી પીનાર જાણે છે કે, બીડી પી લેવાથી ભૂખની વેદના થોડા વખત પુરતી શમી જાય છે. ભૂખની વેદના પેટની દીવાલોનો સંકોચ થવા લાગવાથી ઉભી થતી હોય છે; અને બીડી પીવાથી એ પ્રક્રિયા દબાય છે.

પેટ-વિજ્ઞાનના નીષ્ણાત ડો. વોલ્ટર સી. આલવરેઝ જણાવે છે કે, આપણે બધાને એવા મીત્રોની જાણ હોય છે કે જેઓએ બીડી પીવાનું છોડી દેતાં તેઓનું વજન તરત વધવા લાગ્યું હોય છે તથા નવા જ માણસો જેવાં દેખાવા લાગ્યા હોય છે. જેમ વધુ બીડી પીઓ, તેમ તમારૂં ખાવાનું ઓછું થતું જવાનું. વળી બીડી પીવાથી ખાટા ઓડકાર, પેટમાં ખટાશ વધી જવી, વગેરે દરદો થાય છે, અને કેટલાક દાખલાઓમાં ચાંદાં પણ પડી જાય છે. ગર્ભવતી સ્ત્રીએ તો કદી બીડી પીવી નહીં, એવું દાકતરો જણાવે છે. અમેરીકાની મુખ્ય ઇસ્પિતાલોમાં દરદીઓને બીડી પીવા દેવામાં આવતી નથી. કેટલીક ઇસ્પિતાલોમાં તો બીડી પીવાનું ન છોડનારને દાખલ જ કરવામાં આવતો નથી.

૩. અંગબળમાં ઘટાડો: જેઓ કુસ્તી, દોડ વગેરે શરીરબળના પ્રયોગની હરીફાઇમાં ઉતરે છે, તેવાઓની બે હજાર કરતાં વધુ દાખલાઓની સાત વર્ષ કરતાં વધુ સમય દરમ્યાનની તપાસ ઉપરથી નકકી થયું છે કે, બહુ જ બીડી પીનારાઓ કે જેઓ દોડવાની શરતમાં કુલ આઠ ટકા જેટલા હતા, તેઓ છેલ્લી દસ સંખ્યાના નવ ટકા મેળવી શકયા હતા, અને પ્રથમ દસ સંખ્યાના તો માત્ર પાંચ જ ટકા. મધ્યમસર બીડી પીનારાઓ, કે જે કુલ સંખ્યાના ૭૩ ટકા જેટલા હતા, તેઓ પ્રથમ સંખ્યામાંથી ૬૨ ટકા હિસ્સો મેળવી શકયા હતા અને છેલ્લી સંખ્યાના ૮૩ ટકા. બીડી નહીં જ પીનારા કુલ સંખ્યાના ૧૮ ટકા હતા; તેઓ પ્રથમ સંખ્યાના ૩૨ ટકા મેળવી શકયા હતા અને છેલ્લીના તો માત્ર સાત જ ટકા.

યેલ અને આમ્હર્સ્ટમાં ચાર વર્ષની તપાસમાં બીડી ન પીનારાઓ ઉંચાઇ, વજન, અને ફેફસાંની તાકાતમાં તેમના બીડી પીનારા સાથીઓ કરતાં વધુ પ્રમાણમાં વધ્યા હતા. યેલમાં છાતીના વીકાસની બાબતમાં, ન પીનારાઓ ૭૭ ટકા સારૂં પરિણામ બતાવી શકયા હતા અને ઉંચાઇની બાબતમાં ૨૪ ટકા વધુ વીકાસ બતાવી શકયા હતા.

લોહીમાં રહેલી સાકરમાં બીડી પીવાથી ફેરફાર થઇ, વધુ જોમ શરીરમાં આવે છે, એવો ભ્રમ બીડીના કારખાનદારો ફેલાવે છે; પણ હાર્વર્ડની શ્રમ-સંશોધન પ્રયોગશાળાએ એ બાબતના ભ્રમનું કાયમને માટે નીરાકરણ કરી દીધું છે.

૪. હૃદય: બીડી પીવાથી દર મીનીટે નાડીના ધબકારા ૨૮ જેટલા વધી જાય છે. જોકે વ્યકિતએ વ્યકિતએ તથા જુદા જુદા સમયે આ પ્રમાણમાં થોડો ફેર પડે એ સ્વાભાવીક છે. તોપણ સરેરાશ ૧૦ ધબકારાનો ફેર તો અચુક પડે છે જ. બીડી પીવાથી લોહીનું દબાણ સ્પષ્ટપણે અને ઝડપથી વધે છે. ઉપરાંત પાચનક્રિયા જેમ તમાકુની પ્રક્રિયા સામે સહનશકિત ઉભી કરી શકે છે, તેમ લોહીનું દબાણ નથી કરી શકતું. જોકે એટલું કહેવું જોઇએ કે, બીડી પીવાથી કાયમી ઉંચું લોહીનું દબાણ નીપજતું નથી, પરંતુ બીડી પીવાનું બંધ કરવાથી લોહીનું દબાણ ધીમે ધીમે સામાન્ય અચુક બનવા લાગે છે. બધા ડોકટરો એક બાબતમાં તો સહમત છે કે, માંદલા હૃદય ઉપર બીડી પીવાની નુકસાનકરક અસર થાય છે; બીજા સાજા હૃદય ઉપર કોને કેટલી થાય તેમ છે એ હાલને તબકકે કહી શકાતું નથી.

૫. ચાંદુ પડવું: જેમને ફેફસાંમાં ચાંદાંનો રોગ થાય છે, તેમાંના ૯૫ ટકા જેટલા લોકો રોજના એકથી વધુ પેક સીગારેટ પીતા હોય છે. અને ન પીનારાઓમાંથી ૦ાા ટકા જેટલાને જ ફેફસાનું ચાંદુ થયું હોય છે. ન્યુ ઓર્લીન્સના ડો. આલ્ટન ઓશનર જણાવે છે: "૨૫ વર્ષ પહેલાં મને ચાર વર્ષ દરમ્યાન ફેફસાંના ચાંદાનો એક જ કેસ જોવા મળ્યો હતો. પણ છેલ્લાં પંદર વર્ષ દરમ્યાન હજારો જોવા મળ્યા છે. મને ખાતરી થઇ છે કે, બીડી પીવાની ટેવને ફેફસાંના ચાંદા સાથે ચોકકસ સંબંધ છે."

૬. આયુષ્ય: (જોન હોપકિન્સવાળા) ડો. રેમન્ડ પર્લે ૬૮૧૩ અમેરીકન

ગોરા પુરૂષનો અભ્યાસ કરીને આયુષ્ય અને બીડી પીવાની ટેવ વચ્ચેનો સંબંધ તપાસી જોયો, તો નીચે પ્રમાણે પરિણામ જણાયું :—

ત્રીસ વર્ષની ઉંમરના બીડી ન પીનાર દર સો જણમાંથી ૬૬ જણા ૬૦ વર્ષની ઉંમરે પહોંચ્યા.

મધ્યમસર બીડી પીનાર દર સોમાંથી ૬૧ જણ ૬૦ની ઉંમરે પહોંચ્યા. અને ખુબ બીડી પીનાર દર સોમાંથી ૪૩ જણા ૬૦ની ઉંમરે પહોંચ્યા.

વીમા કંપનીઓ માટે બીડી પીવાની ટેવ વીષે અભ્યાસ કરનાર મી. ડીન્અમેનના આંકડાઓ મુજબ, બીડીના વ્યસનવાળાઓમાં પેટમાં ગેસનું દરદ ૬૨ ટકા જેટલું વધારે હોય છે; ગભરામણનું પ્રમાણ ૭૬ ટકા જેટલું વધારે હોય છે; શ્રમ બાદ શ્વાસ લેતાં તકલીફનું પ્રમાણ ૧૪૦ ટકા જેટલું વધારે હોય છે; નાક અને ગળામાં છોલાટ ૧૬૭ ટકા જેટલો વધારે હોય છે; અને ખાંસી ૩૦૦ ટકા જેટલી વધારે હોય છે.

['રીડર્સ ડાઇજેસ્ટ' જાન્યુ, ૫૦ પરથી

પડી ગઇ કે ઝનુની ટોળું આવી રહ્યું છે. આવી પડેલી આ ભયંકર આફત પ્રસંગે પણ કવેકર ભક્તો શાંત રહ્યા. કશો ભય ત્યાં વ્યાપ્યો નહિ. પ્રાર્થના ચાલુ જ રહી. કોઇએ કશો ખળભળાટ ન કર્યો. ઝનુની ટોળું તો નજીક જ આવી ગયું. ટોળાના મુળ વતનીઓ તો શસ્ત્રો લઇને હુમલો કરવા જ આવેલા. પરંતુ ભકીતમય વાતાવરણમાં નીર્ભયતાથી બેઠેલા અને પ્રાર્થના કરતા વસાહતીઓને જોઇને જ તેઓ થંભી ગયા. આવેલા હુમલો કરવા, પણ શાંતિથી પ્રાર્થનામાં જ બેસી ગયા. પ્રાર્થના તો એ વીચીત્ર અતિથિઓના સહવાસમાં ચાલુ જ રહી. વાતાવરણ વધુ શાંત બન્યું. પ્રાર્થનાને આખરે પુરી થઇ. કવેકર મીત્રો ઉભા થયા. અને રીવાજ પ્રમાણે 'ઝનુની' અતિથિઓ સાથે હાથ મેળવી એમને જણાવ્યું. "ભાઇઓ અમે તો આપણા સૌના પીતા—પરમકૃપાળુની પ્રાર્થનામાં રોકાયા હતા."

પેલા, "ઝનુની" ભાઇઓએ જવાબ આપ્યો. "અમે પણ તમારી સાથે પ્રાર્થના કરવા જ બેસી ગયા હતા."

પ્યારાબાપુ.

અહિંસાના સાનિધ્યમાં વેરઝેર શમી ગયા

શ્રી. દિલખુશ બ. દીવાનજી

વીલીયમ પેન સત્યાગ્રહી હતા. ૧૬૮૨ પછી એ અમેરીકાના પેનસીલવેનીયા પ્રદેશમાં એમના કવેકર મીત્રો સાથે જઇને રહ્યા. કવેકર પંથ ઇશુને માર્ગે ચાલનારા સુધારક ખ્રિસ્તીઓનો બનેલો હતો. જ્યારે પેન અને એમના સાથીઓ પેનસીલવેનીયામાં જઇને રહ્યા ત્યારે ત્યાંના બીજા સંસ્થાનોમાં ખ્રિસ્તી પરદેશીઓ તેમ જ મુળ વતની રેડ ઇન્ડીયન વચ્ચે ભારે તકરારો ચાલતી અને ખુનખાર લડતો પણ થતી. નવા વસાહતીઓ મુળ વતનીઓને ખુબ દારૂ પીવડાવી અનુકુળ કરારનામા પર સહી કરાવી લેતા. બીજા અનેક પ્રકારના જુલમો પણ ગોરા વસાહતીઓ એ મુળ વતનીઓ પર કરતા હતા. બન્ને પ્રજા પરસ્પર ભયમાં રહેતી અને હીંસાના છમકલા થયાં જ કરતા.

વીલીયમ પેનના પેનસીલવેનીયા સંસ્થાની આસપાસ આવું હીંસક ભયગ્રસ્ત વાતાવરણ હતું. પરંતુ પેન તો સત્યાગ્રહી હતા. ઇશુના પ્રેમ ધર્મનો પ્રયોગ જીવનમાં તેમજ સમાજના વ્યવહારમાં કરવા માટે પેને અને એમના મીત્રોએ સંકલ્પ કરેલો. જ્યારથી એ બધા અમેરીકામાં વસાહત કરીને વસ્યા ત્યારથી જ મુળ વતનીઓ સાથે એમણે પ્રેમને માર્ગે બધા વ્યવહારો કરેલા. સ્વાર્થ માટે કોઇ પણ પ્રકારનો ગેરવર્તાવ મુળ વતનીઓ સાથે ન જ થવો જોઇએ એનો સંપુર્ણ આગ્રહ રાખવામાં આવતો. પેનને ખ્યાલ હતો કે મુળ વતનીઓમાં તો ભારે હીંસક વૃત્તિઓ હતી જ એમના હીંસક હુમલાઓ પોતાના પ્રદેશ પર પણ થશે એવું પુરૂં ભાન પેનને હતું. પરંતુ આવા સંજોગોમાં પણ વીલીયમે અહીંસાને રસ્તે જ કામ લેવાનો નીર્ધાર કરેલો. બીજા બધા જ ગોરા સંસ્થાનોમાં લશ્કરી રક્ષણની વ્યવસ્થા થઇ હતી. કીલ્લાઓ અને શસ્ત્ર સજ્જ લશ્કરો રહેતા. ફકત વીલીયમ પેનના સંસ્થાનમાં આવો કશો જ પ્રબંધ રાખવામાં ન આવ્યો. કારણ કે સ્વરક્ષણ માટે પણ હીંસાના કોઇ પણ પ્રકારમાં વીલીયમ પેનને બીલકુલ શ્રદ્ધા ન હતી. આસપાસના ગોરા વસાહતીઓને પેનના આ અહીંસક વર્તનની બહુ નવાઇ લાગતી. વીલીયમ પેને તો ત્યાંના ગુલામીના રીવાજને પણ તીલાંજલી આપી દીધી હતી. ગુલામોને મુક્ત કરતી વખતે એમની ભુતકાળની સેવા માટે સારી રકમ પણ આપેલી.

ચોમેર હીંસાનું ભરપુર વાતાવરણ હતું. એની વચમાં પેનસીલવેનીયામાં વીશુદ્ધ અહીંસાનો પ્રયોગ સ્વરક્ષણની બાબતમાં પણ ચાલતો હતો. બીજે બધે ગોરાઓના જાનમાલ જોખમમાં હતા. એ પર હુમલા થતા જ રહ્યા. ફકત પેનેસીલવેનીયામાં કોઇ પર હુમલો ન થયો. કોઇનું ખુન ન થયું, કોઇપણ પ્રકારની લુંટ ન થઇ. વીલીયમ પેને પ્રગટાવેલા પ્રેમના વાતાવરણમાં બધું સુરક્ષીત હતું.

પરંતુ એક વખતે કોઇક જંગલી ખુન તરસ્યા મુળ વતનીનું ટોળું એકાએક વેરઝેર સાથે એ શાંત વસાહત પર હુમલો કરવા આવી પડયું. તે પ્રસંગે પેન અને તેના મીત્રો ભગવાનની પ્રાર્થના કરતા પોતાના વસાહતની સરહદ પર બેઠા હતા. એમને ખબર

વિવિધ ખબરો

દક્ષિણ આફ્રીકાપર રાજકુમારી

જુનની ૧૨મીએ રાજકુમારી અમૃત કોરે એક ખબરપત્રીને મુલાકાત આપતાં જણાવ્યું હતું કે, "દક્ષિણ આફ્રીકામાં હીંદીઓપર જે અપમાનીત કાયદાઓ લાદવામાં આવે છે તે યુનોને ચેલેન્જ કર્યા બરાબર છે. ગોળમેજીમાં હીંદે ભાગ લેવાની ના પાડી છે કારણ કે, યુનીયનની સરકારે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલને પસાર કરીને કોઇ પણ જાતની સમજુતી માટે દ્વાર બંધ કર્યા છે આંતરરાષ્ટ્રીય શુભેચ્છાની કલમનો યુનીયનની સરકારે ભંગ કર્યો છે. ડૉ. મલાનની સરકારની નીતી શું છે તે સમજવી કઠણ છે.

સાને ગુરૂજીનો દેહાંત

સાને ગુરૂજી કે જેઓ મહારાષ્ટ્રમાં એક જાણીતા કાર્યકર્તા અને લેખક હતા તેમનું અવસાન થયું છે. તેઓ રવીંદ્રનાથ ટાગોર—ગાંધીજી અને રામકૃષ્ણ પરમ હંસને પોતાના દેવ માનતા.

દક્ષિણ આફ્રીકાને ચેતવણી

જુનની ૧૦મીના બ્રીટીશ લીબરલ પાર્ટી ઓરગનાઇઝેશનના પ્રમુખ મી. ફ્રેન્ક બાયરસે દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારને ચેતવણી આપી હતી કે, જે રીતે યુનીયન સરકાર આફ્રીકન તથા હીંદી પ્રજાપર રાજ કરી રહી છે તેને લઇ આફ્રીકા ખંડમાં ગંભીર તોફાન થવાનો સંભવ છે. આને લઇ કોમ્યુનીઝમ આગની જેમ ફેલાઇ જશે. દક્ષિણ આફ્રીકામાં વ્યકતીની સ્વતંત્રતા તથા સ્વમાનના આદર્શોને બાજુએ મુકવામાં આવે છે.

દક્ષિણ આફ્રીકાની હીંમત

ફ્રેન્ચ સોસ્યલીસ્ટ પક્ષનું વર્તમાનપત્ર પોતાના જુન ૨૧મીના અગ્રલેખમાં લખે છે કે, "દક્ષિણ આફ્રીકામાં મલાનની સરકારે જે કોમીવલણ અખત્યાર કરી છે તે હીટલરના શિક્ષણ મુજબની છે. હિટલરના અનુયાયીઓને શોધવા આપણને દુર નહિં જવું પડે. આજે બ્રીટીશ કોમનવેલ્થના દેશમાંજ તેઓ રાજકર્તા છે. કલ્પના પણ ન કરી શકાય કે ૧૯૫૦માં આવું રાજ ચલાવવાની હીંમત કોઇ ધરાવી શકે. મનુષ્યજાતી ઉપર અત્યાચાર કરનારાઓને ફકત યુનો જ રોકી શકશે. દક્ષિણ આફ્રીકાનું ચાલે તો તેમની આ નીતી તેઓ આખા આફ્રીકાના ખંડમાં ફેલાવે.

દક્ષિણ આફ્રીકાના વર્તનપર લંડન પત્રોની ટીકા

દક્ષિણ આફ્રીકાના ગ્રુપ એરીયાઝ બીલપર લંડનના બે વર્તમાનપત્રોએ સખત ટીકા કરી છે. જુનની ૧૨મીના લંડનનું "ટ્રીબ્યુન" પોતાના અગ્રલેખમાં લખે છે કે, થોડાક વખત પહેલાં એમ કહેવાતું હતું કે, જે કાંઇ દક્ષિણ આફ્રીકામાં બને તે દક્ષિણ આફ્રિકાનો "ઘર"નો મામલો ગણાય. પણ કોમનવેલ્થમાં રહીને આજે દક્ષિણ આફ્રીકા જે વર્તાવ બતાવી રહ્યું છે તે શું કોમનવેલ્થના સભ્યો મુંગે મોંઢે જોયા કરશે? યુનાઇટેડ કીંગડમ, હિંદ, તથા પાકીસ્તાન ચુપ નહિ રહે એમ જણાય છે.

સામ્યવાદ કે સર્વોદય

જગતની નવરચના માટે આજે બે બળોની કાંડાકસી થઇ રહી છે. એક છે સામ્યવાદી વીચારશ્રેણી અને બીજી છે સર્વોદયની વીચારશ્રેણી, બન્ને

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો:— અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી—મસાલો, કઠોર; કરીયાણુ, દેશી ઘર—ગથ્થુ દવાઓ, હવન—પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો—દેશી લુગડાં, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ કીફાયત ભાવે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૩૦ વર્ષની ડરબનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—

એડ્રેસ: ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરભુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

વીચારશ્રેણીનું અંતિમ લક્ષ્ય તો માનવ જીવનની ઐહિક અને માનસીક ઉન્નતિ નું છે, પરંતુ સાધન પરત્વે મતભેદ છે. અને સામાજીક પ્રશ્નોના ઉકેલની દ્રષ્ટિમાં પણ મહત્વનો ફેર છે.

સામ્યવાદ વિજ્ઞાનને જેટલું મહત્વ આપે છે તેટલું સર્વોદય નીતિમત્તાને મહત્વ આપે છે. હીંસા અને માર ફાડનો સાધન તરીકે સામ્યવાદે અસ્વીકાર કર્યો નથી. અને તેનું અંતિમ ધ્યેય શુદ્ધ હોવા છતાં સાધનો અશુદ્ધ હોવાથી આખી ક્રિયામાંથી એટલી ધાંધલ ઉત્પન્ન થાય છે કે પરિણામે ધ્યેય કયાંય અટવાઇ જાય છે. અને અશુદ્ધ સાધનો વધુ અશુદ્ધ હવા ઉત્પન્ન કરે છે. આ અશુદ્ધ હવા દુર કરવા વધુ અશુદ્ધ સાધનોનો ઉપયોગ થાય છે, અને પરિણામે સાધન અને સાધ્યનો ઝઘડો નિરંતર ચાલ્યા કરે છે.

સર્વોદયની વીચારશ્રેણીનો અમલ અતિશય ઠંડી તાકાત માગે છે. નૈતિક સુધારણાને નામે નિષ્ક્રિયતા અને લોકોની ઐહિક જરૂરીયાતો પ્રત્યેની ઉપેક્ષાને લીધે પ્હોંચી શકી નથી. ભુખ, તંગી, અને અસંતોષથી ત્રસ્ત થયેલા લોકો નીરાશાથી પ્રેરાઇને સામ્યવાદી અંધેરની આંધિમાં હોમાય તે પહેલાં સર્વોદયના આદર્શોને જનહૃદય સુધી પ્હોંચાડવા માટે વધુ જાતના કાર્યકરોની આજે પ્રજાને જરૂર છે.

(યુગાન્તર.)

ગૃહ શિક્ષણ

બાળકોને સ્વાવલંબી અને જવાબદારી શીખવો

બાળકની પ્રથમ શાળા એનું કુટુંબ છે. એવી કહેવત છે! આ સત્ય છે એ નીચલી વાર્તાપરથી જણાશે.

આશા જ્યારે એની માએ કહ્યું; "આશા તારો કોટ કાઢીને મને આપ હું તે ટીંગાડી દઉં."

આશાએ કહ્યું; "હું જો ખુરશી પર ચઢી ટીંગાડું તો!" "ના બેટા એમ ન કરાય", માએ જવાબ આપ્યો.

નીશાળમાં આશા પોતાનો કોટ એની મેજ ખીંટી ઉપર મુકતી કારણ કે ખીંટીને એ પ્હોંચી શકતી હતી. ઘણા ઘરોમાં પણ બાળકોને માટે ખીંટીઓ નીચી કરવામાં આવે છે જેથી તેઓ મોટાઓની મદદ વગર પોતાના કપડા વ્યવસ્થીત મુકી શકે.

આશાના કાકાની દીકરી દક્ષા એ ઉમ્મરે પ્હોંચી છે કે એ પોતાની માને લાસણો ધોવામાં મદદ કરવા ઇચ્છે છે. દક્ષા માને નાના નાના ઘરના કામોમાં મદદ કરે છે તેથી તેની મા તેને વાસણ ધોવામાં પણ મદદ કરવા દે છે. એની મા ડ્રેસપર એક કપડું બાંધી દે છે અને તેના લાયકના વાસણો તેને ધોવા આપે છે. દક્ષાને કામ કરવામાં ખુબ મજા પડે છે; અને તે ધ્યાન દઇ સારૂં કામ કરે છે. જ્યારે એની મા રસોઇ કરતી હોય છે ત્યારે તે રસોડામાં નાના નાના કાળો કરે. એની માને મદદ કરે છે દક્ષા ફક્ત ચાર વર્ષની છે છતાં એને ઘણા કામો કરવા ગમે છે અને તેથી તેની માના ઘણા આંટા ફેરા બચે છે.

બીજી તરફ આશાના મા—બાપ પોતાના બાળકોને ઘરના કામમાં મદદ કરતાં અટકાવે છે. અને તેના ઉમંગને મારે છે બાળકો ઇચ્છે ત્યારે થોડી અડચણો સહન કરી લઇ જો ઘરના કામમાં મદદ કરવા દઇએ તો આગળ જતાં ઘણો ફાયદો થાય આશાના મા—બાપ તે સમજતાં નથી. આશાના મામા પણ એજ રીતે ઉછેરવામાં આવ્યાં હતાં. એ જ્યારે નાના હતાં ત્યારે એક ઓરડામાંથી બીજા ઓરડામાં ખુરશી લાવવાનો પ્રયત્ન કરે તો મા કહે, "બેટાતું રહેવા દે, નોકરને બોલાવ." આમ નાનપણથીજ કાંઇ કામ ન કરવા દેવાથી મોટપણે પણ અંગ મહેનતનું કામ કરતાં કંટાળતા થી તેમનું કામ સફળ નોતું થતું. અને જવાબદારીનું થોડુંએ ભાન તેમનામાં ન આવ્યું.

નાના બાળકોને પોતાના જનાવરો રાખવા દેવા અને તેમની સંભાળ તેમને લેતા શીખવવું વડીલોએ ફક્ત ધ્યાન રાખવું કે તેઓ બરાબર સંભાળે છે કે નહીં. આવી રીતે બાળકોને જવાબદારી શીખવી શકાય આપણા બાળકો શું કરે છે અને શું નથી કરતાં તે જાણીએ તો આપણને ખબર પડે કે તેમને કેવી રીતે ઘડવા મોટાઓએ ધીમે ધીમે બાળકના ન જાણતાં તેઓને ટોકયા વગર ખરે માર્ગે વાળવા જોઇએ.

પરચુરણ

—ભારત સરકારના પરદેશ ખાતાની કચેરીમાં ૩૪ બેનો કામ કરે છે તેમજ હીંદના એલચીઓની ઓફીસમાં પણ ઘણીબેનો કામ કરે છે.

—મૌલાના આઝાદ અને ડૉ. કેશકર ઇરાન અને ટર્કીની મુલાકાતે જવા ૧૪ મી જુલાઇના ઉપડનાર છે.

—ઇગ્લંડની સેંટ પોલસ કથીડ્રલમાં બોલતા માયકલ સ્કોટે બોલતાં જણાવ્યું હતું કે; દક્ષિણ આફ્રિકાની ઇલાયદાપણાની નીતી ખ્રિસ્તી ધર્મને ચેલેન્જ કરી રહી છે. મોઢું મોઢું પણ જો ખ્રિસ્તી ચર્ચો ઇચ્છે તો આ નીતીનો વીરોધ કરીને તે નીતીને નાબુદ કરી શકે.

—સપ્ટેંબર ૧૯૪૯ માં એક ટંક ભોજન ઓછું કરવાની જે ચળવળ હીંદમાં શરૂ થઇ હતી તેમાં ૧૦૦૦૦૦૦ પ્રજાએ સાથ આપ્યો છે.

—સૌ રાષ્ટ્રમાં ગીર મઢમાંથી શીશાની ખાણ હીંદ સરકારના સંશોધન ખાતાને મળી આવ્યાનું જણાવાય છે.

—સૌરાષ્ટ્રમાં દુધની અછતને પરીણામે યુનોના ફંડ તરફથી ગર્ભવતી સ્ત્રીઓ માટે તેમજ બાળકો માટે બે લાખ પાવડર-દુધ—ના ડબ્બા ભેટ અપાયા છે.

—૧૯૪૨ ની આઝાદીની લડતમાં હેમુ કલાની નામના એક જુવાન સીંધીને ફાંસી દેવાઇ હતી. પંડીત નેહરૂએ એમના ૭૬ પીતાને એક હજાર રૂપીયા આપવાનું નકકી કર્યું છે.

—મુંબઇમાં હીંદ સરકારના વહાણ વહેવાર ખાતાના પ્રધાન કે સંતનમએ પરદેશથી આવતાં મેમનોને મુસાફરીની માહીતીઓ પુરી પાડવા માટે એક ઓફીસ ખોલી છે.

—રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદે રાજા જ્યોર્જને એમની વરસગાંઠને પ્રસંગે શુભેચ્છાનો સંદેશો પાઠવ્યો હતો. તેના જવાબમાં રાજા જ્યોર્જે જણાવ્યું છે કે "મારા જન્મદીનને પ્રસંગે તમે તથા તમારી સરકાર તથા તમારી પ્રજાએ જે શુભેચ્છાનો સંદેશો પાઠવ્યો છે તે માટે હું તમારો આભારી છું."

—એપ્રીલ ૧૯૫૦માં હિંદે સમુદ્ર દ્વારા ૩૦૬૭૦૪૦૦૦ રૂપીયા જેટલો માલ એનાત કર્યો છે. આમાં ચા, કોલસા, સણ, અને રૂ, પરદેશ ખાતે ચઢાવવામાં આવ્યું છે.

—જુનની ૧૨મીના પશ્ચીમ પાકીસ્તાનથી ૧૮૦૦૦ મુસ્લીમો હીંદ પાછા ફર્યા છે.

—ઇસ્ટ આફ્રીકાના હીંદના એલચી, શ્રી. આપ્પા સાહેબ પંતની સાથે કાકા સાહેબ કાલેલકર તથા શ્રી. કમલનયન બજાજ કંપાલાની મુસાફરી એ ગયા હતાં, તેઓ નૈરોબી જુલાઇની ૧૫મી સુધી રોકાશે.

—ફ્રાંસની સરકારે ૬૮ મહેના (હીંદનું એક ફ્રાંસ સત્તાનું ગામ) વતનીઓને ગીરફતાર કર્યા છે. આ બાબતમાં ચર્ચા કરતાં પેરીસના એક વર્તમાનપત્રે લખ્યું છે કે; ફ્રાંસની સરકાર તહેના ૪૦૦૦૦૦ વતનીઓને સ્વતંત્ર કરવાથી ફ્રાંસનેજ લાભ છે.

—એ ઘણું મુર્ખતાં ભર્યું પગલું છે. બ્રીટને ચાળીસ કરોડને સ્વતંત્રતાં આપી તો શું ફ્રાંસ ચાર લાખને સ્વતંત્રતાં આપી ન શકે?

—નોરવેના એક જાણીતા ખબરપત્રી બા. ડી. કોકર્પીગ જેઓ એશીયાના દેશોમાં મુસાફરી કરી રહ્યાં છે. મુંબઇમાં જુન ૨૩ મીના તેઓએ કહ્યું કે હિંદુસ્તાન એકજ એવો દેશ છે કે જે યુરોપમાં એશીયાનો ખ્યાલ આપી શકે નેહરૂ—લીયાકત મંત્રણાનો મેં ખાસ અભ્યાસ કર્યો છે તેથી હું એમ માનું છું કે પંડીત નેહરૂએ જે પાકીસ્તાન તરફ મીત્રતા ભર્યું વર્તન દાખવ્યું છે તેનાથી દુનીયાની નજરે તેઓ વધુ ઉચ્ચા આવ્યાં છે.

—જુનની ૧૯મીએ યુનોના રેડીયાના ખબરપત્રીને મુલાકાત આપતાં ડૉ. આઇન્સટાઇને કહ્યું કે દુનીયામાં શાંતી સ્થાપવા માટે એકજ માર્ગ છે કે? જે મહાત્મા ગાંધીએ શીખવ્યો છે. આપણા યુગમાં મહાત્મા ગાંધી સૌથી મહાન યુગ પુરૂષ થઇ ગયા છે. તે યુગ પુરૂષે જણાવ્યું હતું કે; આપણે જે બીના કુર લાગે તેમાં કોઇ જાતનો સાથ આપવોજ નહીં. અંતમાં ડૉકટર આઇન્સાઇને કહ્યું કે એ આદર્શને લક્ષમાં રાખી જો આપણે આગળ વધશું તોજ દુનીયા શાંતી જોઇ શકશે.

—મુંબઇમાં પહેલા વહેલુંજ તરતું સીનેમાં બંધાયુ છે, ચોપાટીની રેતી ઉપર તેનુ કામ ચાલી રહ્યું હતું. આ સીનેમામાં ત્રણ હજાર માણસો બેસી શકે તેવી સગવડ છે.

—ભારત સરકારના હરીજન પ્રધાન ડૉ. આંબેડકરે બૌધ ધર્મનો અંગીકાર કર્યો તે બાદ તેમણે હરીજનોને પણ બૌધ ધર્મ અંગીકાર કરવા જે હાકલ કરી છે તેનો મહા ગુજરાતના હરીજનોએ તો સખત વીરોધ કર્યો છે.

—ગાંધીજીની આત્મકથાનું ફ્રેંચમાં અનુવાદ કરવામાં આવી છે. ફ્રાંસના પ્રમુખે એક નકલ ફ્રાંસમાં હીંદના એલચીને ભેટ આપી છે. બીજી નકલો રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્ર પ્રસાદ, પંડીત નેહરૂ, સરદાર પટેલ, અને દેવદાસ ગાંધીને મોકલવાના છે.

—ઇઝરેલમાં ગાંધી નગર સ્થાપવામાં આવનાર છે; આ નગર વીસ યહુદી કુટુમ્બોથી વસાવવામાં આવશે. આ યહુદીઓ ઇઝરેલ તથા હીંદ વચ્ચે મીઠો મૈત્રી ભર્યો સંબંધ બાંધવા ઇચ્છે છે, અને તેનો પ્રયત્ન કરે છે.

—શ્રીમતી વીજ્યાલક્ષ્મી પંડીતને ન્યુ યોર્ક યુનીવરસીટી તરફથી ડૉકટર ઓફ લોની પદવી આપવામાં આવી છે.

જોઈએ છીએ

ચામડા કામ અને વણાટ કામ જાણનાર ભાઈએ નીચલે ઠેકાણે મળવું યા લખવું.

મેનેજર

Phoenix Settlement,
c/o Indian Opinion
P. Bag,
PHOENIX.

શ્રી. સુરત હીંદુ એસોસીએશન વાર્ષીક જાહેર સભા

ઉપરોકત સંસ્થાની વાર્ષીક જાહેર સભા રવીવાર તા. ૧૫ જુલાઇ ૧૯૫૦ ના રોજે બપોરે ૩ વાગે એસોસીએશન ના હોલમાં નીચે મુજબની કાર્યવાહી અંગે મળશે.

(૧) મીનીટસ, (૨) મંત્રીનો હેવાલ, (૩) ખજાનચીનો હીસાબ, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

સર્વે, સભ્યોને વખતસર પધારવા આગ્રહભરી વીનંતી છે.

નારણદાસ દયાળજી
પ્રમુખ

નારણભાઈ ખુશાલભાઈ મીસ્ત્રી
મંત્રી

૨૦૦૬નું પંચાગ

ગુંજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવ વર્ષના પંચાગ

કીમત. ૩/૬

ધર્માત્મા ગોખલે લખનાર ગાંધીજી ૧ ૯

બાપુના પત્રો: (આશ્રમની બેના ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર ૨ ૬

અદભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ ૭ ૬

અજન્તા કલા મંડપ

ચિત્ર આલબમ ૫ ૬

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ

તમારા ઘરને ચિત્રોથી શણગારો હીંદ ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦

ચિત્રકાર. રસિકલાલ પરીખ કૃત

ચીત્ર સાધના

૫ ૦

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીકસ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફકત શી. ૪–૬.

મહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૧ ૫ ૦

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIET	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Esseys)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

બાલ રામાયણ ૪ ૦
રેલ ગાડીની સફર ૨ ૬

શિશુગ્રંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૧-પુસ્તકો ૧૨ ૬
સેટ બીજાની ૧૫ ૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર વાર્તાઓના સેટની ૧૪ ૬

ઇસપના પાત્રો ગધેડા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક
કીમત ૨ ૦

ચાંત પળોમા ૨ ૬
સોક્રેટીસની સફર ૪ ૦
બુદ્ધિનો બાદશાહ ૫ ૩
બુધ અને કેતકી ૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬
ભાગવત કથાઓ ૩ ૬

ગરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કાવડા – ગ્રેહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમંત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલી ૫ ૬
વીજુ ૫
બાળુ ૫ ૩

બાળકોનો બાંધવ ૬ ૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ) ૫ ૬
બાળવાર્તાવળી ૨ ૦
ચપટી ધુળ ૨
ચતુરની વાતો ૨
જ્ઞાન ગોષ્ઠી
કાઢો ૫
ખજાનાની શોધમાં ૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'.
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય	૩	૦	યોગ વાસિષ્ટ	૧૦	૦
ભકતરાજ હનુમાન	૨	૦	રામનામ ગાંધીજી	૨	૦
પરકમ્મા	૫	૩	બુદ્ધ લીલા	૧	૬
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦	સુદામા ચરીત્ર	૨	૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧	૦	ધર્મક્ષેત્રે કુરૂક્ષેત્રે ભાગ ૧–૨–૩–૪. આમા મહાભારત નવી રીતે આ લેખ્યું છે.	૧ ૫	૦
જીવન નિરિક્ષણ	૫	૬			
ભગવાન બુધ્ધ	૫	૩			
હજરત મહમદ ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુપાડતુ નાનુ પુસ્તક	૧	૦			
સંત દેવીદાસ	૨	૯			

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ જુન	હીંદુ ૨૦૦૬ આષાઢ		મુસલમાન ૧૩૬૯ રમજાન	પારસી ૧૩૧૯ શેહે. કદમી.	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૭	વદ	૮	૨૦	૮	૬–૫૧	૫–૦૯
શની	૮	,,	૯	૨૧	૯	૬–૫૦	૫–૧૦
રવી	૯	,,	૧૦	૨૨	૧૦	૬–૪૯	૫–૧૧
સોમ	૧૦	,,	૧૧	૨૩	૧૧	૬–૪૮	૫–૧૨
મંગળ	૧૧	,,	૧૨	૨૪	૧૨	૬–૪૭	૫–૧૩
બુધ	૧૨	,,	૧૨	૨૫	૧૩	૬–૪૬	૫–૧૪
ગુરૂ	૧૩	,,	૧૩	૨૬	૧૪	૬–૪૫	૪–૧૫

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન લેખન માળા આ માળામાં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ		
,, ,, ધોરણ ૧-૨-૩-૪		
પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦
નવયુગ વાચન માળા		
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨	૩
સાહીત્ય કલ્લોલ		
સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો		
પુસ્તક બીજું	૨	૩
,, ત્રીજું	૨	૩
બાળપોથી	૧	૧
આર્થીક ભુગોળ	૫	૬
ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે		
પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૨	૦
અંકગણીતના મુળ તત્વો	/૨	૦

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા		
ચાલણ ગાડી (બાળપોથી)	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૬
બીજી ,,	૨	૦
ત્રીજી ,,	૨	૩
ચોથી ,,	૨	૬
પાંચમી ,,	૩	૦
બાળ જગત બાળકોને દુનીયાનું જ્ઞાન થાય એવી સમજથી લખાયેલ પુસ્તક	૨	૦
ચાલો લખીએ		
શ્રેણી ૧	૧	૬
,, ૨	૧	૬
,, ૩	૧	૯
,, ૪	૧	૯
,, ૫	૨	૦
,, ૬	૨	૦
,, ૭	૨	૦
સાહિત્ય પાઠાવલી		
પુસ્તક પાંચમુ	૨	૬
,, સાતમુ	૨	૩
દેશ દેશાવરમાં—ભુગોળ	૩	૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૬

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી હર્ષ	૬	૩	જુનુ અને નવુ	૬	૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬	બે દેશ દીપક	૫	૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦	પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
વડલો	૩	૦	પરીવેશ	૭	૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪	૬	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
વનછાયા	૭	૦	પહેલી પ્રીત	૭	૬
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦	પૃથ્વીશ	૭	૯
લાકડાના લાડુ	૭	૬	ત્રીવીધ તાપ	૫	૦
સોમનાથ	૧૨	૬	માડી જાયો	૫	૬
સેનાપતી	૬	૦	માણસાઇના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭	૦
સુના મંદીર	૯	૬	માલધારી	૬	૬
રબારણ	૧૦	૦	ઘરને મારગે	૯	૦
રૂપમતી	૯	૦	ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧-૨-૩) ૩	૧૫	૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦	માનવતાના મુલ	૯	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦	ઘેરાતાં વાદળ	૭	૬
માયાવી સંસાર	૭	૬	ધરતીને માથાળે	૭	૦
આશાવરી	૭	૦	ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦	ઇસરદાન	૭	૦
ચિત્રોદવી	૭	૬	દ્વિદલ	૫	૬
દાઝેલા હૈયા	૮	૦	કાંટાનીવાડ	૫	૦
દીનાનાથ	૧૦	૬	સુખની શોધમાં	૨	૦
દરીયા પારના			શુભદા	૪	૬
બહારવટીયાઓ	૭	૬	ધુધવતાં પુર	૧૧	૦
ઠેગાઇનો ભોગ	૮	૦	દેવ અને દાનવ	૩	૦
જીવન સ્વપ્ન	૯	૦			
જામ તમાચી	૯	૦			
જીવતર	૭	૦			

મળવાનું ઠેકાણું :

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫	૦
ત્રિશાલખા	૫	૦
કમંડલુ	૪	૩
ચતુર સુજાણ	૩	૩
નીરૂપમા	૭	૦
રૂપ કોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
ઢંડે પહોરે	૭	૦
પ્રાચિના	૫	૦
સુવર્ણ યુગ	૨	૦
જી જી જી	૩	૩
બારી બહાર	૩	૦
નુરજહાં	૪	૩
દવાનો છેલ્લો ઘુંટડો	૫	૦
બળવાન બનો	૨	૦
ગીત હોરી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૫	૦
ઉત્તરા	૭	૦
લખ્યા લેખ	૫	૦
સ્ત્રીઓનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૩	૩
ગ્રામ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
જાદુઇ ચકડી	૭	૦
રંગ લીલા	૨	૩
રૂપાની ગાય	૨	૯
ધરતી	૫	૦
રસ મુર્તીઓ	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩

નુતન રશીયામાં ડોકીયું	૨	૬
મુગો સેવક	૩	૦
ત્રણ હયાં	૫	૩
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
દ્રષ્ટાંતકથાઓ નાનાભાઇ ભટ	૨	૬
મહાન મુસાફરો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
શરતના ઘોડાં	૩	૦
ભારતના વીર પુરૂષો	૨	૬
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮	૬
રાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોહાગણ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦	૦
હમબી અફસર હે	૫	૬
સોહાગ	૬	૦
છેલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬	૬
સુંદરીનો શણગાર	૧૪	૦
શહીદોનો સંદેશ	૪	૦
મુઝવતા પ્રશ્નો	૭	૬
કૈહાની રમઝટ	૬	૦
જાદુઇ વાતો	૭	૦
દાલ ચીવડાનો દાયરો	૪	૬
દીન ચર્યા	૭	૬
લામિઝરેબલ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
રસમસ્તી	૬	૦
સાગર કથાઓ	૮	૬

ટાલ્સટોયના પુસ્તકો		
ચુપ નહીં રહેવાય (સમાજની બદીઓ સામે પોકાર) નવલકથા	૭	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવલકથાઓ	૫	૦
ટાલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨	૦
કોની બ્હેન (વાર્તા)	૫	૭
જીવન ચિરીત્રો		
આઝાદ	૫	૬
લોકમાન્ય તીલક	૬	૦
રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦
હાસ્ય રમુજી પુસ્તકો		
હાસ્ય કૌતુક	૭	૬
મસ્ત ફકીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦	૦
બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત		
કૃષ્ણ કાંતનુ વિલ	૬	૬
કપાલ કુંડલા	૭	૬
મનોરમા	૭	૦
સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો		
અપરાધી	૧૧	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧-૨ પ્રત્યેકની	૭	૦
તુલસી કયારો સામાજીક નવલકથા	૭	૩

આળા હઈયા	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૦
પુરાતન જ્યોત	૫	૬
બીડેલા દ્વાર	૮	૬
વેવીશાળ	૮	૦
સોરઠ તારા વ્હેતા પાણી	૧૦	૦
શાળારાણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

રૂપનાથ : બંગાલની કાંતીકારી નવલકથા. કીમત ૮/-

ભાઇબીજ સુંદર ભાવપુર્ણ નોવેલ. ૧૦/-

શાધારાણી સામાજીક કાંતી દર્શાવતી નવલકથા ૧૦/-

લુઈ પાશ્ચર :- જાણીતા ફ્રાંસ વીજ્ઞાનીકનું જીવન ચરીત્ર. ૫/-

મેડમ કયુરી :- સ્ત્રી વીજ્ઞાનીકનું જીવન ચરીત્ર ૬/-

સમુળી કાંતી. કીશોરલાલ. ધ. મશરૂવાલા કી. ૫ ૦

બાપુની ઝાંખી ૩-૦

લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી

ગાંધીજી. કી. ૧૦ ૦

મહાદેવ દેશાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો	૧૦	૦
ભાગ બીજો.	૧૨	૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧	૬
બાપુ-મારીમા (મનુ ગાંધી)	૨	૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, **Phone 24647.**
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

આવેલા દિવાળી અંકો

છાયા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સદેશ	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	વેણી	૭ ૬
મોજમજા	૬ ૦	બે ઘડી મોજ	૭ ૬
હાકુ	૩ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સરતુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	જય હીંદ (પુસ્તક)	૭ ૬
India, (English) 12 Copies	6 0	Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 **Tel Add. "KAPITANS"**

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

FOUR BLADES FOR 6D

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too, Minora last longer but they only cost 6d for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

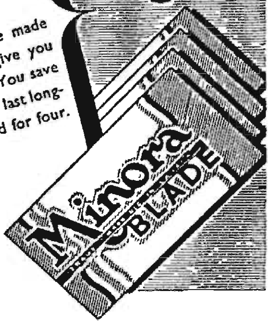

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

4519-1

Latest arrivals in records of your New and Old favourites.
Secure them early before we are sold out

HINDI

Meerabai	6 records 60s.
Meera	6 records 60s.
Shabjehan	6 records 60s.
Anmol Ghadi	6 records 60s.
Prem Sangeet	6 records 60s.
Rattan	6 records 60s.
Char Din	5 records 50s.
Shikari	5 records 50s.
Shukariya	5 records 50s.
Majdhar	5 records 50s.
Kajal	5 records 50s.
Khidki	5 records 50s.
Gwalan	5 records 50s.
Elan	5 records 50s.
Begum	5 records 50s.
Malaqust	5 records 50s.
Doosri Shadi	5 records 50s.
Pehli Nazar	5 records 50s.
Jugnu	5 records 50s.
Shaheed	5 records 50s.
Sehra	5 records 50s.
Parai Aag	4 records 40s.
Mehandi	4 records 40s.
Dil	4 records 40s.
Shama	4 records 40s.
Romeo Juliet	4 records 40s.
Panchi	3 records 30s.
Gulami	3 records 30s.
Chin-Le-Azadi	3 records 30s.
Nek Paravin	3 records 30s.
Doctor	3 records 30s.
Hamrahi	3 records 30s.
Nartaki	2 records 20s.
Jawani	2 records 20s.
Saheli	1 record 10s.
Bazaar	7 records 70s.
Bapu-ni-Amar Kahani	2 records 20s.
Bapu-ni-Vidayi	1 record 10s.
Gown-ki Gori	1 record 10s.

TAMIL SETS

Ashok Kumar	5 records 50s.
Chinthamani	5 records 50s.
Tiruneelakantar	5 records 50s.
My Wife	5 records 50s.
Kannagi	3 records 30s.
Valmiki	2 records 20s.
Bhakt Gowri	3 records 30s.
Siva Kavi	2 records 20s.
Manomani	2 records 20s.
We Two (Drama)	3 records 30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	5 records 50s.
Deena Bandhu	3 records 30s.
Devata	2 records 20s.
Bagyalaxmi	2 records 20s.
Three Maratees	1 record 10s.
Dharam Patni	1 record 10s.
Thyagayya	1 record 10s.
Mayolokam	1 record 10s.
Swargaseema	1 record 10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallick, V.E. 2547, 2504, 2510, 2525, 2527, 2517 each 10s.
Asit Baran, H. 1112 (Rajani Jhoom Rahi) ... ... each 10s.
K. C. Dey, N. 16560, 16646, 16502, 16589, 16579, 16478, 16412, 16922, 16594, 16229, 16776, 16711, 16514, 16658, 16292, 16634 ... ... each 10s.
Jutika Roy, N. 16662, 16702, 16689, 16628, 16929, 16817, 16786, 16506, 16625, 16583, 16302 ... each 10s.
Shamshad Begum, G.E. 5018 ... ... each 10s.

LATEST QUAWALIES

Panna Quawal & Party, H. 1408, 1208, 1267, 1380, 1378, 1333, 1168, 1147 ... ... each 10s.
Iboo Quawal, N. 839, 786, 905, 968, 993, 1050 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM:

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. P.O. Box 2524

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"

DIAMOND SPECIALISTS

OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

*P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.*

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64., PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩—૭૯૪૪. બોકસ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, કરૂગર સ્ટ્રીટ, લ્યુઇસટ્રાખાટ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોકસ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—:: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda		8	8
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)		7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)		7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan		8	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland		11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury		8	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant		1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao		3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala		5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani		2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao		2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)		3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)		4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH		1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)		8	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi		11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas		8	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers		3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers		8	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa		3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee		7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin		7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland		7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi		10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah		15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi		2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)		15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan		3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers		5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA		15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller		3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell		7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.		19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt		6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan		2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions		7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa		3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland		13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi		10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi		5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi		15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi		5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)		15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both		15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)		7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai		6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi		17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)		5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore		5	0
FAMOUS PARSIS		7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.